

Voorzitter: J. Sietsma (GroenLinks)

Namens de raad: J. Visser (GroenLinks), D. van der Meide (PvdA), K. van Doesen (D66), J. Dijk (SP), J. Boter (VVD), G. Brandsema (ChristenUnie), W. Pechler (PvdD), R. Bolle (CDA), Y.

Menger (100%Groningen), A. Sijbolts (Stadspartij), S. Bosch (Student&Stad), K. Blauw (PVV)

Namens het college: R. van der Schaaf (wethouder), I. Jongman (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Woonvorm Harkstede

00:16:19

Voorzitter: Welkom allemaal! Dit is in meerdere opzichten een bijzondere bijeenkomst. Wij zitten weer ongemakkelijk dicht op elkaar en er is weer publiek fysiek aanwezig. Ook het publiek, van harte welkom. Het is een gesprek tussen raadsleden en college. Het is niet de bedoeling dat het publiek zich ermee bemoeit. U hebt vorige week ruim de gelegenheid gekregen om er wat van te vinden, maar u bent evengoed natuurlijk welkom om te horen wat hier gebeurt. Het gaat over het voorgenomen besluit van het college over de realisatie van een woonvorm aan de Hoofdweg in Harkstede, met inachtneming van de beheersmaatregelen die genoemd zijn in het omgevingsonderzoek en het college gaat in die brief in op de overwegingen die zij heeft bij het besluit. Het is een collegebevoegdheid maar het staat de raad vrij om er desondanks iets van te vinden natuurlijk. U hebt vorige week gelegenheid gehad om in te spreken en vanmiddag heeft er al een gesprek plaatsgevonden met een aantal zorginstellingen. We hebben tachtig minuten de tijd, dat betekent ongeveer vier minuten per fractie en het college daarna ongeveer zestien minuten. We streven ernaar om zeven uur klaar te zijn, maar we hebben ook gezegd om tegen zeven even te gaan kijken of we inderdaad kunnen afsluiten of dat we nog iets meer tijd nodig hebben. Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Boter.

00:17:55

De heer Boter: Dank u wel, meneer de voorzitter. In mijn beste Deens "En skaeve huse deel skaeve eksistens". Er is een ongewone woonvorm voor mensen met een ongewoon levenspad. Dus een ongewoon participatietraject, past bij dit plaatje. En ongewoonheid dat ik misschien wat meer woorden nodig heb dan de beschikbare tijd, past ook wel in dit plaatje. Dus vandaar deze winstwaarschuwing alvast. Er zijn drie onderwerpen waar ik wat over wil zeggen: het dilemma waar wij als fractie mee zitten, de locatiekeuze en iets wat ik maar vertrouwen, draagvlak of participatie noem. Want uiteindelijk gaat het hier om drie doelgroepen. De doelgroepen die mogelijk nu naast de toekomstige bewoners van de Skaeve Huse wonen, misschien daar overlast van ervaren en het dan toch wel prettig vinden als er een andere oplossing komt dan zoals mevrouw Bouwsma van WerkPro zei: "De gipswandjes aan de Indische kade", om daarnaast te wonen. Aan de andere kant gaat het ook om de toekomstige bewoners van Skaeve Huse die hier op vrijwillige basis een mogelijkheid zouden kunnen krijgen waarvan wij zouden vinden dat het humaner is dan op straat leven of in een situatie leven waar ze niet kunnen leven.

00:18:58

De heer Boter: En als laatste groep - een paar zijn hier aanwezig - gaat het ook om de omwonenden uit Harkstede en wat ruimer eromheen: Engelbert, Meerstad en Harkstede dorp dat in Midden-Groningen ligt. Allen daarvan - behalve de inwoners van Harkstede Midden-Groningen - zijn ook inwoners van onze gemeente. Dus hebben zij een even grote mate en moeten wij rekening houden met hun belangen, zo voelen wij dat als fractie. Dan ga ik eerst maar eens in op de vereiste van die Skaeve Huse, die geschikte locatie. Uiteindelijk zijn er een paar criteria die toch overal uit dit Skaeve Huse - wat op twintig-dertig jaar bestaat - naar voren komt. Het gaat om eenpersoonseenheden, permanente locatie, vijf tot tien woonunits op één plek, voldoende privacy en rust, prikkelarm voor bewoners en omgeving, afscherming door bijvoorbeeld schuttingen van de locatie van de omgeving en minimaal honderd meter. En het levensonderhoud moet in een redelijke bereikbare nabijheid zijn, want het gaat om zelfstandige wooneenheden

00:19:48

De heer Boter: Nu zijn er twee punten waar niet aan voldaan wordt op de locatie die nu voorgesteld is - zijnde honderddrieënveertig aan de Hoofdweg - en dat is dat de eerste nabijgelegen woning en perceel daarvan op vijftwintig meter, wat toch al fors dichterbij is dan honderd meter. En het feit dat het niet om een permanente locatie gaat, maar om een locatie die in 2029 bouwrijp gemaakt moet worden voor de volgende fase van Meerstad. Dus een verlenging van deze locatie ligt niet voor de hand, voor zover het juridisch überhaupt mogelijk is met een tijdelijke vrijstelling van het bestemmingsplan. Nu heeft het college wel gemeend dat daar wat afwijkende locatie vereisten aan moeten zitten, want het moet ook gaan om gemeentelijk grondeigendom. Daar heeft de gemeente gelukkig behoorlijk wat van, dus dat scheelt al. Minimale afstand honderd meter: vinkje. Nabijheid van voorzieningen: vinkje. Die hadden we al. Juridisch en financieel haalbaar. Nu is het wel zo dat - als je het locatie-onderzoek bekijkt - de winkels in Leeuwenborg en Harkstede als dichtbij beschouwd worden. Dat betekent dat elke andere locatie in Groningen supermarkten dichtbij heeft, want ik kan me niet voorstellen dat er een locatie is die verder dan twee kilometer van een supermarkt is.

00:20:51

Voorzitter: De heer Bolle.

00:20:53

De heer Bolle: Ik neem aan dat de heer Boter het omgevingsonderzoek bedoelt.

00:20:57

De heer Boter: Dat bedoel ik inderdaad, maar daarmee dus het locatie-onderzoek wat eronder ligt: op de locatie die bekeken is en de locaties die ook in het processtuk zijn geschreven. Daarbij gaat het ook om een tijdelijke locatie. Dat betekent dat we over een jaar of vijf zes hier weer zitten met weer een locatie waar we weer moeten gaan kijken of we dat Skaeve Huse - en we hebben dat net kunnen horen en ik heb dat ook kunnen terugluisteren van een aantal zorgpartijen die dat heel wenselijk vinden - aan het zorglandschap kunnen toe voegen. Dat zijn wij met de zorgpartijen toch redelijk eens. Dan komen er toch wat vragen aan het college over de locatiekeuze: wat is de reden dat het college toch wenst hier een Skaeve Huse neer te zetten ondanks dat het aan twee belangrijke punten niet voldoet?

00:21:41

De heer Boter: Heeft het college die andere locaties overwogen die misschien wel op honderd meter liggen en om die keuze toch voor die locatie te maken? Is het college bereid om de locaties van één en vijf bekend te maken en in ieder geval iets meer gegevens - zoals in Haarlem driehonderdzesentwintig pagina's - te geven zodat wij ook wat meer zien over de achtergrond van die locaties? Waarom heeft het college niet in een eerdere fase minimaal twee locaties voorgelegd, zodat je ook nog wat te bespreken hebt, ook mogelijk met bewoners? Bij het kopje financiën staat bij die keuze een plusje, minnetje, kruisje en een nulletje, maar dan kan je niets over zeggen. Wat is een kruisje? Is een kruisje of een nulletje tienduizend euro minder of een ton meer? Dus daar kunnen we ook niet zoveel mee en de vraag is: kan dat wat gespecificeerd worden door het college?

00:22:26

Voorzitter: Meneer boter, u hebt drie onderwerpen aangekondigd. U bent pas bij het eerste onderwerp, maar uw vier minuten zijn op. Dus ik verzoek u iets meer haast te maken.

00:22:43

De heer Boter: De techniek schrikt ervan. Het andere onderwerp is vertrouwen en participatie, en dat kan ik wel wat terugbrengen tot de visualisaties die ik zelf altijd heb: uiteindelijk moet je dan toch een beetje met elkaar gaan knuffelen. Je moet elkaar wel in de ogen kijken, elkaar begrijpen en snappen waar je het over hebt. Wat wij toch wel missen is - de omwonenden zitten hier, hebben vorige week ingesproken, iets minder dan tweeëntwintig honderd handtekeningen op een petitie - waar dat begrip en die basis gebleven is om met elkaar te kijken of er een mogelijkheid/basis is om voor deze locatie verder te gaan?

00:23:20

Voorzitter: Een vraag van mevrouw Blauw.

00:23:23

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Ik hoorde de VVD iets over de locatie-omgeving zeggen. Hartstikke goed, ben ik helemaal mee eens. Alleen ik hoor weinig over de doelgroep/woongroep en de analyse die daar is getrokken. Hoe kijken jullie daar tegenaan? Vinden jullie ook wat van de ernst van de psychische toestand van de woongroep?

00:23:51

De heer Boter: Wij vinden heel wat van de woongroep, maar gelet op de beperkte tijd hebben wij gekozen om twee belangrijke punten er voor ons uit te halen. Ik denk dat de bewoners en omwonenden ook zelf heel erg duidelijk hebben gemaakt hoe ze over die woongroep denken en een paar plakaten zijn op de locatie te vinden. Dus voor dat wat er komt, kan ik me wel aansluiten bij wat partijen die hierna komen maar die heb ik nog niet gehoord. Dus ik heb over de vertrouwensbasis nog een paar vragen die ik wel aan het college wil stellen. Wat is de reflectie - en dan betrek ik dat even op de wethouder omdat die in een interview zegt dat het een goed proces is geweest wat goed doorlopen is - waarom dit toch een goed doorlopen traject is? Want ik heb dat knuffelen toch wel een beetje gemist namens mijn fractie. Wat is de visie van het college op het feit dat de leidraad voor het huisvesten van kwetsbare groepen nog maar zeer summier gevolgd is? Als je nog een beetje subtiel wil zijn voor de kwetsbare groep, die toch wel wat kwetsbaarder is dan

eerdere groepen zoals in de Barkmolenstraat waar we over gesproken hebben. Op welke wijze ziet het college een opening om met omwonenden alsnog in gesprek te gaan?

00:24:47

De heer Boter: Want ook al zou je deze collegebrief volgen, moet je tot een vertrouwensbasis komen om goede afspraken te maken over de beheermaatregelen. Omdat de partijen nu vijandig tegenover elkaar staan en gebrek aan vertrouwen verwijten, is dat een hele lastige. Hoe ziet het college dat? Hoe ziet het college de verstrekkende risico's voor de doorgang van de Skaeve Huse aan de Hoofdweg honderddrieënveertig A, zoals dat uit het onderzoek van Breuer & Intraval komt? Is dat niet een reden om het toch af te blazen, zoals eerder door de wethouder naar voren is gebracht?

00:25:19

Voorzitter: De heer Dijk heeft een vraag voor u.

00:25:21

De heer Dijk: Ja, voorzitter, voordat de VVD helemaal door de spreektijd is. Ik ben altijd wel voor duidelijkheid. Ik snap uw vragen. Ik deel ze allemaal. Maar bent u voor of tegen deze locatie?

00:25:33

De heer Boter: Dat is precies mijn laatste zin: op basis van wat wij nu voor hebben liggen, is ons antwoord dat je bij deze locatie onder deze voorwaarden en op deze vertrouwensbasis het niet zou moeten doen.

00:25:46

Voorzitter: Ik dank u wel. Meneer Pechler, woordvoering? Gaat uw gang.

00:25:51

De heer Pechler: Dank, voorzitter. Eens in de zoveel tijd komt er in deze raad een hoofdpijndossier voorbij en dit is er een van. Laat ik vooropstellen dat we als Partij voor de Dieren in het algemeen natuurlijk voor Skaeve Huse zijn. Iedereen verdient in onze gemeente een plek om te wonen op een manier die bij hen past. Ook willen we benadrukken dat een goed proces van bewonersinspraak en participatie zeker niet altijd betekent dat je je zin moet krijgen. Bepaalde inspraakreacties op dit dossier, zijn echt uit een onderbuikgevoel geschreven met termen als aso-woningen die de polarisatie alleen maar verder vergroten. Maar, voorzitter, dat neemt niet weg dat het proces wel heel abominabel is verlopen. Als er geen locatie-onderzoek is uitgevoerd en de ambtenaren aan het begin van het traject al opschrijven dat de bewoners, ik citeer: "Snel een slachtofferrol aannemen, gebaseerd op", ik citeer: "Oud zeer", als de planning voor inspraakmomenten om half twaalf 's avonds de dag ervoor pas wordt verstuurd.

00:26:39

De heer Pechler: Als vragen en brieven niet worden beantwoord. Als er vier maanden lang geen reactie komt op een brief van omwonenden die reflecteert op hoe de afgelopen periode is verlopen en voorstellen doet voor hoe het beter kan. Als je in een persbericht vervolgens over jezelf als omwonenden leest over vijandigheid die ook betrekking heeft op de veiligheid van toekomstige bewoners en zorgprofessionals, hoe moet je je dan nog serieus genomen voelen? Hoe kan je dan nog het gevoel hebben dat je participatie echt telt

en er niet alleen maar een verplicht nummertje wordt gedaan voor een voldongen feit, als je ziet dat de gemeente op allerlei manieren probeert om legitieme zorg in diskrediet te brengen. Op negentien januari is er eindelijk een brede digitale bewonersbijeenkomst georganiseerd, nadat de heer Boter en ik daar in het politieke vragenuurtje namens de bewoners om hadden verzocht. Vijf dagen eerder was er een soortgelijke onlinebijeenkomst over de zonneparkensvisie, waarbij inwoners hun vragen rechtstreeks konden stellen via de YouTube chatfunctie.

00:27:31

De heer Pechler: Ik vroeg de wethouder of dit bij de Skaeve Huse sessie ook het geval zou zijn, maar dat was opeens technisch niet mogelijk. Vragen stellen kon alleen via WhatsApp en ik heb daar nog steeds grote vraagtekens bij. Zelf zou ik Skaeve Huses in mijn buurt prima vinden, maar dan wel volgens de regels die bij deze woonvorm horen: op honderd meter afstand en na een gedegen locatie-onderzoek. Hoe kan het toch - de heer Boter noemde het net ook al - dat zo'n locatie-onderzoek in Haarlem wel mogelijk was - en bestaande uit ruim tweehonderd pagina's, transparant en gelijk vanaf het begin omwonenden meegenomen in het idee - en we in Groningen pas na de start van het proces een forsie krijgen van zeven A'4tjes met een summier tabelletje waar ook nog eens van alles op af te dingen valt. Bijvoorbeeld locatie twee: die is afgefallen omdat er zogenaamd geen voorzieningen dichtbij zitten, terwijl de Albert Heijn aan de Rijksweg net zo dicht bij die locatie is als de supermarkt in Harkstede hier.

00:28:17

De heer Pechler: Of dat de locatie aan de Hoofdweg in Harkstede een neutraal scoort op afstand tot woonbuurten terwijl de basisgrens van honderd meter hier niet eens wordt gehaald. Eerder in het proces heeft de wethouder toegezegd dat als uit het omgevingsonderzoek zou blijken dat deze locatie niet geschikt is, het niet door zou gaan. Met het stevig omgevingsonderzoek dat voorligt, snapt mijn fractie dan ook niet dat het voornemen is om de Skaeve Huses hier toch te realiseren. Dat onbegrip wordt gedeeld door zesentachtig procent van de omwonenden en de gemeente Midden-Groningen, en niet alleen het college maar ook de raad die ons vandaag nog een brandbrief heeft gestuurd. Ons standpunt nemen wij echt niet lichtvoetig in of alleen met de belangen van de omwonenden in het achterhoofd, maar juist ook vanuit het belang van de doelgroep. Want zoals Breuer & Intraal zegt: "Sociale exclusie werkt averechts voor het behalen van de zorgdoelstelling van de bewoners", en dat is wat er gebeurt met een vertrouwensbreuk na een onacceptabel proces.

00:29:04

De heer Pechler: Voorzitter, wat ons betreft gaat de gemeente spoedig aan het werk met het vinden van een andere locatie, want mijn fractie gelooft niet dat die er niet zou zijn. Misschien dat een andere plek meer geld kost, maar dat moeten we als raad en als gemeente dan maar over hebben voor die toekomstige bewoners. En het huidige terrein aan de Hoofdweg kan vast voor iets anders gebruikt worden, bijvoorbeeld opvang voor vluchtelinggezinnen. Dank u wel.

00:29:24

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Blauw en dan meneer Visser.

00:29:30

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter, dit verhaal gelezen en gehoord hebbende, raakt mij en mijn partij niet zozeer persoonlijk maar wel in ons gevoel. Dit verhaal speelt al een ruim een jaar. Omwonenden zijn er al dik een jaar dag en nacht mee bezig. Ik zag in alles vorige week dat het hen emotioneel erg raakt. Wat ons betreft luistert het college niet naar deze burgers en hun empathisch vermogen is ook al niet te best op deze kwestie. Want los van de feiten en het onderzoek, lopen de emoties zo hoog op dat je niet meer van een geschikte locatie kan spreken. En als we dan toch naar de feiten en het omgevingsonderzoek gaan kijken, kan het college wat ons betreft terug naar de tekentafel. De doelgroep of deze woongroep is vrij oncontroleerbaar, dus zou er een locatie gekozen moeten worden waar het beter beheersbaar en controleerbaar wordt. Waar dit dan moet zijn, is vooral ergens waar het prikkelarm is, zoals bijvoorbeeld een industrieterrein of ergens waar veel handhaving aanwezig is en niet op een doorgaande weg waar veel jonge gezinnen wonen en jonge kinderen langsfietsen.

00:30:32

Mevrouw Blauw: Dit is verre van prikkelarm, maar dit is ook het werk van het college en van specialisten. Het is volgens ons echt te makkelijk om te zeggen dat de risico's laag zijn. Eén begeleider is wat ons betreft ook veel te weinig - dat weten wij ook uit ervaring - en is het risico hoog. Wat ons betreft is de doelgroep onvoldoende geanalyseerd en wordt deze ook redelijk gebagatelliseerd om te kunnen stellen welke locatie precies geschikt is. Deze locatie is meer geboren uit het feit dat er geen andere locatie is en dat is dan niet per se geschikt. En ja, voor iedereen is een plek in onze samenleving. Maar voor mensen met zware psychische problemen die ook ontoerekeningsvatbaar zijn, moet vooral een geschikte plek gevonden worden. Wij hebben onze redelijk verdiept in de verschillende psychische aandoeningen en met alle respect, maar deze mensen kunnen erg onvoorspelbaar zijn. Niemand wil op zijn geweten hebben -aan beide kanten - dat er iets behoorlijk misgaat. We lezen ook in de collegebrief dat het college geschrokken is van de vijandigheid van de omwonenden en dat dit ook betrekking heeft op de toekomstige bewoners. Daar werd net ook al iets over gezegd. Wij vinden dit ook een beetje een vals stukje projectie: nu zijn in één keer de omwonenden het probleem omdat het college zijn zin niet krijgt. Het getuigt ook van weinig inlevingsvermogen.

00:31:41

Mevrouw Blauw: De omwonenden zijn emotioneel en een beetje de wanhoop nabij. Dat is geen vijandigheid. Onze vraag aan het college is dan ook: wilt u koste wat het kost het nu gaan doordrukken? Wij zijn hier als raad om het leven voor de Groningers zo aangenaam mogelijk te maken en het aapje - het niet vinden van een geschikte locatie voor deze woonvorm - op de schouder van de burger te parkeren. Het is te makkelijk waarom andere locaties niet geschikt zouden zijn, want wat wij zo hebben kunnen zien is dat het college te weinig gezocht heeft naar alternatieve locaties. En dan nog. Uit het omgevingsonderzoek zijn er bij andere Skaeve Huse projecten geen situaties bekend waarin bewoners buiten het terrein van de woonvorm, anderen hebben bedreigd of een geweldmisdrijf hebben gepleegd. Je zou dan zeggen: "Dat is mooi vergelijkingsmateriaal", maar niets is minder waar. Deze projecten waren niet - zoals in Harkstede straks het geval is - gerealiseerd binnen

honderd meter van woonhuizen en aan een doorgaande weg. Dus kan het college ons uitleggen waarop zij baseren dat het risicoprofiel laag is?

00:32:44

Voorzitter: U krijgt een vraag van de heer Brandsema.

00:32:47

De heer Brandsema: Dank u wel, voorzitter. Nog even over dat laatste punt van mevrouw Blauw over het feit dat dit de enige locatie is waarbij het dan binnen de honderd meter grens is. Maar is mevrouw Blauw er zich dan ook van bewust dat op Ten Kampen een Skaeve Huse project is wat aan de andere kant van de weg zit en vijftwintig meter afstand heeft tot woningen? In Hilversum is het ook op een locatie in een wat drukker gebied met een doorgaande weg met fietspaden en waar woningen op vijfenzeventig-tachtig meter afstand staan?

00:33:19

Mevrouw Blauw: Nee. Er werd hier een vergelijking gemaakt met een andere locatie en er werd ook gezegd: "Dat is niet gebaseerd op goed vergelijkingsmateriaal". Dus wat ons betreft, moet er een bepaalde afstand en prikkelarme omgeving zijn voor deze situatie. Wellicht is het een andere situatie en daar hebben wij naar gekeken. Los [geen geluid 00:33:44] gedeelte, zit er nog een financieel plaatje aan. Want is het college er ook mee bekend dat het een waardevermindering van de woning betekent als het toch zou doorgaan? Wat zou het college daar dan aan gaan doen? Dank u, voorzitter.

00:33:57

Voorzitter: Dank u wel. De heer Visser.

00:33:59

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. Pech onderweg, dat was de uitdrukking die bij mij bleef hangen bij de inspraak van vorige week. Alles kan iedereen overkomen, of je nu in financiële problemen raakt, in de war raakt, een ongeluk hebt gehad, verslaafd raakt, enzovoort. Velen van ons kennen of hebben zo iemand wel in de familie. Natuurlijk hebben we als overheid de plicht om deze mensen zodanige zorg te bieden dat ze weer kunnen participeren in de samenleving. Dat uitgangspunt was daarnet ook aan de orde bij de leidraad maatschappelijke opvang, alleen niet voor iedereen is het weggelegd om die weg te vinden. Het rapport van Breuer IntraVal omschrijft de groep adequaat en voor die groep zijn er de Skaeve Huse: niet weer op straat hoeven slapen, geen gedoe meer met burens en politie over woonoverlast, tenminste een dak boven je hoofd waar je een vorm van stabilisering vindt en een thuis hebt. De stuurgroep experimenten volkshuisvesting schatte een aantal jaren geleden dat zo'n vijftienhonderd mensen hiervoor in aanmerking komen in Nederland.

00:35:00

De heer Visser: Het aantal locaties groeit dan ook in Nederland. Over de grootte van die groep in onze regio, hoor ik uiteenlopende getallen. Vanmiddag werd er ook weer een schatting gemaakt en als ik die een beetje in mijn hoofd neem, zou ik denken dat er hier in deze regio misschien nog wel vier locaties bij moeten. Prikkelarm, niet te groot, net als andere voorzieningen voor maatschappelijke opvang verspreid over gemeenten en regio. En ik vind dat alle gemeenten in onze regio daar verantwoordelijkheid voor moeten nemen, ook

die van Midden-Groningen. Vindt mijn fractie de beoogde locatie in principe geschikt voor deze woonvorm? Het antwoord daarop is: "Ja", maar niet zonder een aantal ongemakkelijkheden te bespreken die bij die conclusie horen. En die gaan over het proces en de risico's bij het vervolg van de besluitvorming. Qua proces, in dit geval...

00:35:51

Voorzitter: De heer Boter heeft een vraag voor u.

00:35:54

De heer Boter: Ik heb een vraag aan de heer Visser over de doelgroep. Want ik proef uit het verhaal dat die doelgroep bij het Skaeve Huse kan wonen, maar daar zit een vrijwilligheid in. Dat moeten die bewoners willen.

00:36:06

Voorzitter: Zeker!

00:36:07

De heer Boter: En dat moet ook nog eens passen in één of ander script wat dan de zorgclubs hebben bedacht. Daarmee is het nog steeds een vrijwillige vorm en zijn er ook nog honderdtien andere vormen van opvangmogelijkheden. Ze hebben nog eigen keuzes. Dus je zou er ook voor kunnen kiezen om het Skaeve Huse niet te doen en alle andere vormen van opvang te laten, als de locatie niet zo ideaal is.

00:36:28

De heer Visser: Zeker! Er is een veelvoud aan vormen van housing, opvang en noem maar alles op. Dat werd vanmiddag ook in een sessie met de zorginstellingen uitgelegd. Het gaat ermee dat deze mensen niet meer goed in staat zijn om sociaal goed te functioneren en dan blijken de Skaeve Huse - in Denemarken en elders in Nederland - daar een prima oplossing voor te zijn.

00:36:50

Voorzitter: Een vraag van mevrouw Blauw.

00:36:53

De heer Boter: Dank u, voorzitter. Ik zit even een beetje naar het verhaal te luisteren van GroenLinks. Alles gehoord hebbende, alles tegen elkaar weg te strepen en op te tellen, hoe kan je met droge ogen beweren dat het een geschikte locatie is? Ik kan daar echt niet bij.

00:37:14

De heer Visser: Ik zal u in het vervolg van mijn betoog uitleggen hoe ik daar tegenaan kijken.

00:37:17

Voorzitter: U hebt ook nog een vraag van de heer Sijbolts.

00:37:21

De heer Sijbolts: Dank u, voorzitter. GroenLinks trekt de conclusie dat Skaeve Huse op deze plek kan. Er zijn vijf criteria uit het plan van aanpak geformuleerd. Daar hebben alle partijen zich aan geconformeerd. Er is een uitslag van het onderzoek. In bijlage vier 'procesgang locatiekeuze woonvorm' komt naar boven dat geen van de locaties die in beeld waren, voldoen aan die criteria. Hoe kan dan GroenLinks wel tot die conclusie komen dat dit wel door kan gaan?

00:37:53

De heer Visser: Ja, ik kan op al die criteria precies ingaan, maar ten aanzien van de locaties denk ik: ja, dat is uiteindelijk wegen op de hand. Als je kijkt naar deze locatie, zijn er natuurlijk een paar punten en die ga ik zo ook benoemen. Eén die fel naar voren komt is die honderd meter. En honderd meter is geen wet, honderd meter is een gevoel van prikkelarm en niet te dichtbij woningen. Maar dat hangt dan totaal van de inrichting van het terrein af - hoe je dat met bossages kan omgeven en dergelijke - of die norm voldoende wordt gehaald. De norm is voldoende afstand, in mijn ogen.

00:38:29

Voorzitter: U wilt nog een aantal opmerkingen maken over het proces. Ik stel voor dat u dat doet, want uw tijd is zoal een beetje op.

00:38:37

De heer Visser: Dat krijg je dan als je wordt [onhoorbaar 00:38:39]. Het punt van de relatie met de omwonenden kan ik redelijk kort houden, want de heer Boter en de heer Pechler zijn er ook wij grondig op ingegaan. Er is iets grondig misgegaan en dat is met name in relatie tot de omwonenden. In het rapport staat dat er sprake is van een vertrouwensbreuk. Ik kan al die voorbeelden gaan herhalen: is het participatiehandboek wel gehanteerd? Was de leidraad wel goed? Ik krijg een beetje een ongemakkelijk gevoel bij het zinnetje: "Over het algemeen kan geconcludeerd worden dat de participatie een verkeerde start heeft gehad". Dat is wat we in de brief van de raad kunnen lezen. Kan het college - terugkijkend - aangegeven wat vanaf hun kant beter had gekund? Graag een reactie. Nog twee punten. De risico's: daar wordt in de collegebrief alleen maar aangegeven dat het verder moet worden uitgewerkt. De maatregelen daaromheen en ik pik er twee uit. Eén: de ingang direct aan een redelijk drukke verkeersweg. D brengt dat op zijn minst risico's voor de bewoners zelf met zich mee. Iemand zou in verwarde toestand de weg op kunnen lopen.

00:39:40

De heer Visser: Het rapport doet de suggestie om de ingang te verplaatsen. Zou dit niet iets zijn wat alvast afgesproken kan worden? Twee: bij andere Skaeve Huse is gebleken dat er in het begin een fase is waarin men moet wennen. Er is sprake van geluidsoverlast her en der en wat grotere kans op incidenten op het terrein zelf. Het moet stabiliseren. De beheerder moet daar de aangewezen persoon zijn om dat te ordenen in goed overleg met omwonenden, maar die is ook wel eens weg. Omdat het nu juist in de beginfase net zo belangrijk is dat de boel daar stabiliseert, lijkt het mij verstandig dat er wat meer menskracht wordt ingezet om te garanderen dat er ook direct maatregelen kunnen worden genomen. Tot slot: het grootste risico dat wordt beschreven in het rapport is dat de omwonenden zich angstig blijven voelen en dat het erg lang zal duren voordat dat gevoel is verdwenen. Daarom voorzitter, verwacht mijn fractie dat het college absolute prioriteit geeft aan het proberen te dichten van de vertrouwensbreuk met de omwonenden en direct duidelijk maakt welke maatregelen worden getroffen om risico's te beheersen, want alleen zo kunnen de Skaeve Huse de hoognodige veilige thuis worden voor de meest kwetsbaren in onze samenleving en blijven ook de inwoners van Harkstede er zich thuis voelen. Dank u wel.

00:40:49

Voorzitter: Ik zag dringende vragen bij de heer Dijk en de heer Sijbolts. Zijn die nog steeds... de heer Dijk.

00:40:55

De heer Dijk: Voorzitter, als je dan zo een collegebrief een aantal weken geleden krijgt, dan weet je al dat coalitiepartijen het wel kneite moeilijk gaan krijgen om honderdtachtig graden de andere kant op te gaan. Daar gaat mijn vraag over bij GroenLinks. U bent de grootste coalitiepartij: is er bij u enig moment van twijfel geweest dat u dacht 'voor een soort draagvlak voor bijzondere woonvormen als deze, moeten we deze maar even niet doen en moeten we op zoek gaan naar een betere locatie. Heeft dat door uw hoofd gespeeld en speelt dat nog steeds? Of zijn we hier een soort poppenkast aan het opvoeren, is er een collegebrief geweest en zien we zo meteen vier collegepartijen die toch al gaan instemmen?

00:41:35

Voorzitter: De heer Visser.

00:41:38

De heer Visser: Meneer Dijk, voor mij is de weging geweest dat deze groep mensen een plek krijgt, niet meer op straat leeft en dat er een oplossing moet komen. Er is geen locatie te vinden die maximaal geschikt is. Het zij zo. Maar ik vind niet dat de consequentie moet zijn dat er geen locatie komt.

00:42:00

Voorzitter: De heer Sijbolts. Een andere vraag hoop ik.

00:42:02

De heer Sijbolts: Een andere vraag, voorzitter. Dat gaat nog steeds over mijn vragen over de criteria uit het plan van aanpak. De heer Visser had het toen over gevoel. Vindt de heer Visser en met hem de fractie van GroenLinks dat de gemeenteraad van Groningen besluiten moet nemen op basis van gevoel of op basis van controleerbare en toetsbare criteria en daarmee ook een zekerheid biedt richting omwonenden? Want ik denk dat het gevoel voor die zekerheid en vertrouwen veel belangrijker is dan het gevoel van GroenLinks over deze locatie.

00:42:35

De heer Sijbolts: De heer Visser.

00:42:37

De heer Visser: Ik weet niet waar u dat woord gevoel vandaan haalde, maar ik heb misschien over het locatie-onderzoek gezegd dat het een soort van wegen op de hand is. Het kan zijn dat ik zoiets gezegd, maar verder begrijp ik uw vraag niet.

00:42:52

Voorzitter: Mevrouw Blauw, echt als laatste. Een korte vraag graag.

00:42:59

Mevrouw Blauw: Dit is geboren uit het feit dat er geen geschikte locatie is, dus dan doen we dat maar. Dat is toch onbehoorlijk en onfatsoenlijk bestuur?

00:43:09

De heer Visser: Ik heb geen vraag gehoord, voorzitter.

00:43:12

Voorzitter: Ik ook niet. Wie kan ik het woord geven? Mevrouw Menger.

00:43:24

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, vooropgesteld dat mijn fractie 100% Groningen het van fundamenteel belang acht dat iedereen - ik herhaal iedereen - recht heeft op huisvesting ongeacht hun persoonlijke achtergrond en juist een doelgroep zoals deze. Maar wij vinden het ook van zeer groot belang om elke stap zeer zorgvuldig en nauwkeurig te zetten. Deze locatie wordt niet als optimaal gekenmerkt. Sterker nog, er valt nogal wat op af te dingen als je het afzet tegen het principe van Skaeve Huse als origineel woonconcept, zowel voor de beoogde bewoners dan wel voor de omwonenden. Daarom zegt mijn fractie het volgende: "Stop het proces! Ga terug naar de tekentafel. Doe een nauwkeuriger locatie-onderzoek in plaats van je te laten leiden door gehaastheid en hierdoor niet ieders belangen even zwaar mee te laten wegen en zorgvuldig af te wegen". Voorzitter, wat mijn fractie zo langzamerhand behoorlijk begint te irriteren, is het feit dat het bij dit college kennelijk ontbreekt aan lerend vermogen.

00:44:37

Mevrouw Menger: Hoe krijgt u het voor elkaar om keer op keer bij aanvang van een project met grote impact op haar inwoners, steeds over uw eigen voeten te struikelen en het benodigde draagvlak bij bewoners dusdanig te vershitteren zodat men spreekt over onbehoorlijk bestuur, laakbaar gedrag en er zelfs sprake is van een vertrouwen? Ik zou bijna de term notoire veelpleger gaan gebruiken, want er is inmiddels een waslijst aan voorbeelden. Voorzitter, mijn fractie wil graag drie dingen en ik sluit me overigens aan bij de vragen gesteld door andere fracties. Bij voorkeur stoppen met huisvesting op deze locatie, Hoofdweg Harkstede. Er kleven wat ons betreft te veel mitsen en maren, oftewel risico's aan deze locatie. Nogmaals, ga alsjeblieft terug naar de tekentafel en begin opnieuw met een nauwkeurig zorgvuldig en gedegen locatie-onderzoek. Kortom neem dit voorgenomen collegebesluit een heroverweging. Als laatste een suggestie vanuit mijn fractie: een dringend verzoek om als college een traject omgangskunde en communicatietraining te volgen. Dank u wel, voorzitter.

00:45:54

Voorzitter: De heer Brandsema, een vraag?

00:45:56

De heer Brandsema: Ja, voorzitter. Qua proces zijn er dingen niet goed gegaan, maar ik ben wel benieuwd of de fractie van 100% het idee heeft, voorzitter, dat er in dit soort processen ook een traject kan zijn waarin er helemaal geen weerstand is of een oprechte zorg vanuit omwonenden? Maar dat dit ook kan zonder dat er iets gebeurt en dat het allemaal helemaal gladjes gaat.

00:46:24

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Meneer Brandsema, ik ben ervan overtuigd dat er in de praktijk altijd wel weerstand zal zijn en dat processen nooit geheel vlekkeloos of helemaal soepel zullen verlopen. Maar wat mij opvalt is dat er in het voortraject al niet zorgvuldig is gehandeld. Met dit soort projecten heb je draagvlak nodig omdat het zo ingrijpt in het persoonlijk domein, zowel van omwonenden als van mensen die ergens geplaatst gaan worden. Dat moet je heel zorgvuldig stap voor stap doen. Desnoods heroverweeg je een stap. Neem je mensen mee in het proces. Je luistert naar mensen. Je hoort bezwaar aan en dat is in dit traject niet gedaan. Van alle kanten niet en ik stoor me daar enorm aan.

00:47:16

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? De heer Van der Meide.

00:47:22

De heer Van der Meide : Dank u wel, voorzitter. De PvdA staat voor een inclusieve samenleving. Dat betekent in dit geval dat wij iedereen, ook mensen die in de problemen zijn gekomen, proberen een zo goed mogelijke plek te geven om te wonen in onze gemeente. Onze maatschappij is een maatschappij in verandering. Mensen zijn daarin soms kwetsbaar door hun opvoeding, door de maatschappelijke positie, door fysieke of andere beperkingen. Ook voor die kwetsbare mensen komen wij op. Er zijn veel mensen die geholpen moeten worden. De zorginstellingen hebben problemen om mensen een goede plek te geven. Het idee achter de woonvorm - een kilometer buiten Harkstede - is dat alcohol- en drugsverslaafden daar een rustigere plek vinden dan in de stad. Een goed idee en door velen omarmd, ook in Harkstede. En ja, er is een schaduwkant aan onze maatschappij. Er gaan nu eenmaal soms dingen mis. Dat valt nooit nergens uit te sluiten. Maar er is ook sprake van gewenning aan inbraken, zwervers op straat, geschreeuw en overlast in het algemeen. Dat is ook iets van alle tijden. De toekomstige bewoners van Skaeve Huse...

00:48:23

Voorzitter: Ik zag de heer Boter met zijn arm zwaaien.

00:48:27

De heer Boter: Ik zwaaide al een tijdje geleden, maar ik heb ook een vraag voor de PvdA. Want u ook van 'samen vooruit', en ik mis hier een beetje het samen. Van de inclusieve maatschappij beschrijft u de kleinste doelgroep, namelijk negen mensen die hier komen wonen. Er zijn ook omwonenden.

00:48:40

De heer Van der Meide: Ja.

00:48:40

De heer Boter: Een paar honderd.

00:48:41

De heer Van der Meide: Daar kom ik zo op terug.

00:48:42

De heer Boter: Een paar duizend. Dan is de vraag: hoe komt u op voor die kwetsbaren zodat u met al die kwetsbaren samen vooruitkomt en wel tot een gedragen geheel komt?

00:48:49

De heer Van der Meide: Daar kom ik zo op terug. De toekomstige bewoners van Skaeve Huse moeten begeleiding accepteren en zullen zich ook als groep moet realiseren dat er geïnvesteerd moet worden in de verhouding met de burens. Daar ligt een opgave voor de instellingen, de beheerder en de nieuwe inwoners zelf. Wij denken en hopen - en dat laten andere projecten ook zien - dat er na verloop van tijd gewenning en acceptatie optreedt. Je kunt geen garanties geven op het menselijk gedrag. Nooit en nergens. Zowel niet bij Skaeve Huse als in Harkstede zelf. Ook daarvan zijn wij ons bewust. Dat de bewoners van Harkstede - en nu kom ik op uw vraag meneer Boter - en vooral de drie direct omwonenden het plan niet verwelkomen, is volkomen begrijpelijk. Op welke plek je ook gaat onderzoeken of de

bewoners achter een dergelijk plan staan, je zult altijd bezwaren tegenkomen. Niemand zit te wachten op veranderingen. Dat zien we wel vaker. Het onderzoek dat Intraval heeft gedaan, zal op andere plekken ongeveer een vergelijkbare uitkomst hebben. Wij hebben begrip voor het standpunt van de bewoners. De weerstand is groot en voor begrijpelijk voor de direct aanwonenden.

00:49:49

Voorzitter: Een vraag van de heer Bolle.

00:49:52

De heer Bolle: Voorzitter, maar nu zegt de heer Van der Meide dat het omgevingsonderzoek helemaal niet nodig is bij dit soort bijzondere woonvormen. Waar je het ook gaat doen, je vindt toch wel weerstand. Krijgen we dan ook een pleidooi van de Partij van de Arbeid dat dat van tafel gaat en de gemeente aan gaat wijzen waar die woonvormen gaan komen? En dat het aan het einde van de dag altijd wel meevalt met de overlast en het wel goed komt?

00:50:19

De heer Van der Meide: De gemeente heeft zich volgens mij - nu gaan we het even over het proces hebben - behoorlijk kwetsbaar opgesteld door niet van tevoren te zeggen: "Dit gaat er komen. We gaan eerst een omgevingsonderzoek doen". Dat is misschien wel een reden geweest voor de bewoners om een licht te zien: misschien gaat het niet door. Dat klopt. Zo is het proces gelopen. Dat had misschien anders moeten lopen en zijn er in dat proces nog fouten gemaakt. Maar ja, je kan je afvragen of dat een verstandige keuze is geweest.

00:50:55

De heer Bolle: Maar voorzitter, door het kwetsbaar opstellen van het college is er toch geen omgevingsonderzoek geweest. Daar had überhaupt al een locatie-onderzoek moeten zijn. Dat ligt er niet. Er is gekeken naar zes locaties. Vervolgens is deze er uitgekomen en is er uiteindelijk een omgevingsonderzoek gekomen. De heer Van der Meide zegt: "Dat is heel erg kwetsbaar opgesteld van de gemeente". Het is toch de taak van de gemeente om bij een bijzondere woonvorm waar risico's aan zitten, een gedegen onderzoek aan ten grondslag te leggen. De heer Van der Meide pleitte ervoor dat zo'n onderzoek helemaal niet nodig was, want je ondervindt overal wel weerstand. Dat was zijn stelling en mijn vraag is dus: moeten we stoppen met die omgevingsonderzoeken?

00:51:40

De heer Van der Meide: Nee, want ook al heb je een besluit genomen moet je nog altijd bedenken of dat besluit verstandig is geweest. Het is een soort 'ja, tenzij' en dat is misschien beter dan 'nee, tenzij'.

00:51:52

Voorzitter: De heer Sijbolts.

00:51:56

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik ben nogal verbaasd over de bijdrage van de heer Van der Meide. Hij heeft het dan over inclusieve samenleving en hij verwijst daarbij naar het omgevingsonderzoek. Maar volgens mij zijn er aan dat omgevingsonderzoek vooraf criteria opgesteld, waaraan dan vervolgens getoetst moet worden. Daaruit blijkt iets anders dan de conclusie van de heer Van der Meide, namelijk dat deze woonvorm op deze plek niet kan. En

dan heeft de heer Van der Meide het namens de PvdA-fractie over denken en een hoop richting de toekomst. Maar ik vraag mij - en misschien de bewoners ook wel - af waar de heer Van der Meide nu mee bezig is. Bent u bezig met volksvertegenwoordiging en het college aan het controleren? Of probeert u een wethouder naar de mond te praten?

00:52:40

De heer Van der Meide: Nee, absoluut niet! Daar gaat het ook helemaal niet om. Het gaat hier om een beleid wat je wil voeren. Een beleid waarin je voor kwetsbare mensen plekken probeert te vinden, en daar sta je achter. Dat heeft niets te maken met het feit dat je achter een wethouder staat. Wij staan achter het beleid en het gaat niet om een persoonlijke kwestie.

00:52:57

Voorzitter: Ik zie een hele hoop vingers. De heer Boter was het eerst.

00:53:01

De heer Boter: Ik kom toch nog even op samen vooruit, want mij bekruipt toch het gevoel als ik de heer Van der Meide beluister, dat ik de PvdA is en dan gaan we samen doen wat de PvdA wil. Het is toch de logische volgorde om eerst een omgevingsonderzoek te doen en dan een besluit, en niet zoals u zegt eerst een besluit en daarna nog eens gaan onderzoeken of we een goed besluit hebben genomen.

00:53:19

De heer Van der Meide: Nee, daar gaat het ook niet om. Ik zeg ook helemaal niet dat je verder niets met de bewoners moet. Natuurlijk moet je met die bewoners in gesprek. Altijd, wat voor plan je ook hebt. Het is het startpunt wat bepalend is of je al een besluit hebt genomen of dat je dat nog openlaat. In dit geval is het open geweest en heeft het college pas besloten om na het onderzoek te zeggen: "Ja, dit gaan we doen". Daar is ook reden voor. Het is niet eenduidig uit het omgevingsonderzoek op te maken dat dit een ongeschikte locatie is. Als je naar de risico's kijkt, komt Intraval ongeveer uit op twintigduizend eenheden die bijna allemaal liggen op het vlak van het gevoel van onveiligheid en vermijdingsgedrag van bewoners. Het gaat niet over fysieke onveiligheid. Dat is voor ons ook de reden om te zeggen dat dat rapport niet duidelijk zegt dat dat niet kan. Als je naar die cijfers kijkt, is voor ons de verhouding met de risico's heel acceptabel.

00:54:18

Voorzitter: Zag ik ook de heer Dijk nog eventueel. Nee? Mevrouw Blauw.

00:54:25

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Wat de heer Dijk net zei bij GroenLinks geldt ook voor jullie. Het lijkt net of het een soort van workshop bagatelliseren is geweest, want u loopt iets te verdedigen wat niet verdedigbaar is.

00:54:43

De heer Van der Meide : Dat vindt u. Ik vind het wel zeker verdedigbaar vanuit een beleid dat een inclusieve samenleving wil en waar ook voor deze mensen ruimte is. Ja, dat is niet leuk voor de direct aanwonenden en misschien ook minder leuk voor mensen die verderop in Harkstede wonen. Maar het is in principe wel een expliciete keuze die wij maken. Dat was het.

00:55:01

Voorzitter: Tot slot de heer Bosch.

00:55:03

De heer Bosch: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de Partij van de Arbeid zeggen dat er dus fouten zijn gemaakt in het proces. We zitten hier natuurlijk om het college te controleren. Je kan natuurlijk zeggen: "Als er fouten in het proces zijn gemaakt, is er niet voldoende basis om iets uit te voeren". Dus als controlerende macht zeggen we: "Dit doen we niet". Wat maakt dan dat de Partij van de Arbeid niet daarvoor kiest en niet zegt: "Die procesfouten zijn dusdanig dat we dit niet door kunnen laten gaan"?

00:55:33

De heer Van der Meide : In elk proces gaan er dingen mis. Dat is onvermijdelijk. Wetenschappers zeggen dat vier vijf procent misgaat van alles wat je doet. Natuurlijk gaan er dingen mis, maar de vraag is even: gaan de dingen zo mis dat je niet achter dit besluit kan staan? Wij vinden dat de andere afweging belangrijker is dan het eventuele ongemak wat er in de directe omgeving plaatsvindt.

00:56:00

Voorzitter: Vervolgvraag meneer Bosch.

00:56:01

De heer Bosch: Ja, waar ligt dan de grens? Hoe ver mag het college die procesfouten dan oprekken die u zelf ook...

00:56:07

De heer Van der Meide: Daar gaat deze raad over. Dus als u vindt dat dat niet -

00:56:11

De heer Bosch: Ik vraag het aan u.

00:56:12

De heer Van der Meide: - acceptabel is, moet u dat zeggen. Dat mag u dan straks in uw woordvoering doen. Ik vind dat het procesmatig gezien niet zo van belang is. De uitkomst is vervelend. Je moet die dingen een beetje scheiden. Als de uitkomst van het proces niet je zin is, wil dat nog niet per se zeggen dat de hele participatie verkeerd is gegaan.

00:56:33

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? De heer Dijk.

00:56:36

De heer Dijk: Dank u wel, voorzitter. In onze gemeente verblijven ongeveer veertig mensen dagelijks zonder leefbaar onderkomen. Vanwege psychiatrische problematiek kan een deel van deze mensen zich niet handhaven in een opvangvoorziening. Een ander deel is vanwege overheersende verslavingen niet te handhaven in de opvang. Zij leven in tentjes, krakkemikkige schuurtjes, oude caravans en in onveilige omstandigheden op de bank bij iemand thuis. Mensonterende toestanden waar dit college en ook deze raad - ik heb nog niemand gehoord die dat ter discussie stelt - terecht een oplossing voor wil bieden. Onder het motto iedereen de samenleving in en iedereen komt goed terecht als diegene maar goed zijn best doet, stak dertig jaar geleden ook de neoliberale wind op in de hulpverlening. De grote psychiatrische voorzieningen in de bossen en de duinen zijn toen gesloten.

Voorzieningen zoals Wagenborgen - waar mensen die zelfstandig in de samenleving niet op de been konden blijven en ze wel heel liefdevol en beschermd konden gaan wonen - zijn toentertijd massaal gesloten, met als effect een forse toename van verwarde- en verslaafde mensen op straat.

00:57:38

De heer Dijk: Slecht voor de samenleving, slecht voor de mensen in ellendige en angstige omstandigheden die zichzelf maar moesten gaan redden. Tegen deze achtergrond vindt de besluitvorming rondom de Skaeve Huse plaats, zoals ook eerder aan de Barkmolenstraat. Wat valt nu op? Ook bij de huisvesting van stadspaden bij het [onhoorbaar 00:57:55] is het college die de communicatie ontzettend slecht organiseert. Bij alle drie de situaties staan de omwonenden op hun achterste benen. Voelen zich overvallen en niet serieus genomen. In alle drie de situaties trekt het college het boetekleed aan, maar drukt vervolgens dezelfde beslissing die ze al hadden door, met als effect een forse vertrouwensbreuk uitmondend in rechtszaken rondom de Barkmolenstraat, het niet meer willen praten bij het [onhoorbaar 00:58:12] Diep en een compleet afwenden van omwonenden bij de Skaeve Huse, zoals vermeld in het Breuer onderzoek.

00:58:26

De heer Dijk: Omwonenden worden geframed als enkel door emoties gedreven, terwijl er rationale overwegingen aan ten grondslag liggen. Hun emotie wordt terecht veroorzaakt door een soort mangelpositie waar het college hen in wurmt. Ook onze fractie voelt zich gemangeld bij de Skaeve Huse, bij de Barkmolenstraat, bij het [onhoorbaar 00:58:46] Diep omdat het gaat om een groep mensen die door een aanpak van het college tegen elkaar op worden gezet. In deze situatie moet de raad een heldere keuze maken en dat is een hele nare keuze. Een keuze voor het belang van de ene groep, waardoor de andere in de kou wordt gezet. Een verstandige opstelling waarbij recht wordt gedaan aan de belangen van de beide groepen.

00:59:03

Voorzitter: Ik hoor maar geen komma, laat staan een punt, maar de heer Brandsema heeft toch een vraag.

00:59:07

De heer Brandsema: Dank u wel, voorzitter. De heer Dijk geeft een aantal andere voorbeelden waar ook het proces en de emotie bij de omwonenden hoog oploopt. Dat is ook begrijpelijk vanuit wat er op die mensen afkomt. Nu is dat niet iets wat we alleen maar in de gemeente Groningen zien. U weet ook - net als ik - dat de Skaeve Huse projecten overal in Nederland weerstand oproept, wat ook op zichzelf wel begrijpelijk is. Maar denkt dan de SP-voorzitter dat dit soort trajecten - die gevoelig liggen en waar zorg erbij komen kijken - allemaal perfect kunnen verlopen zonder dat er weerstand komt van omwonenden?

00:59:43

De heer Dijk: Nee voorzitter, totaal niet. Maar ik heb net een PvdA drie keer horen zeggen: "Er gaat wel eens iets mis. Misschien zijn er in het proces fouten gemaakt. In elk proces gaat er wel eens iets mis". Ik heb u letterlijk net horen zeggen: "Natuurlijk zijn er dingen in het proces niet goed gegaan". Bij dit soort dingen kan dat niet. Dan zorg je ervoor dat je vertrouwen van mensen schaadt. Het vertrouwen wat mensen terecht in de overheid

moeten hebben. Als het gaat over dit soort vormen, de opvang van vluchtelingen en kwetsbare groepen als deze, moet dat goed gaan. Als dat niet goed gaat en de kantjes worden ervan af gelopen - en ik zeg niet dat dat aan de inzet ligt maar er zijn wel fouten gemaakt - is het heel erg logisch dat mensen op hun achterste benen terecht komen te staan en nu ook denken: die overheid die zo goed zou moeten regelen, kan dat niet regelen. Eerlijk gezegd: ik snap ondertussen dat gebrek aan vertrouwen wel.

01:00:34

Voorzitter: Mevrouw -

01:00:35

De heer Dijk: Er zijn allerlei opsommingen die je kan doen over de woonvormen die niet goed zijn gegaan. Volgens mij hebben andere partijen dat ook gedaan. Er zijn te veel fouten gemaakt.

01:00:42

Voorzitter: Mevrouw Menger had ook een vraag. Nee? Dat is over. Ik zag de heer Visser. Dat is ook over. Wilt u uw woordvoering afronden, meneer Dijk?

01:00:51

De heer Dijk: Ja, voorzitter. Waarom is de huisvesting van deze mensen niet aan de orde gesteld in de regio? Waarom heeft het college de verantwoordelijkheid niet verbreed? Dat is toch de essentie van regionale samenwerking als het om deze groepen gaat. We vinden de reactie van het gemeentebestuur van Midden-Groningen ook een slappe hap. Zij zijn tegen deze locatie. Dat begrijpen wij. Daar zijn wij het mee eens. Maar waar is het aanbod om gezamenlijk naar een alternatief te gaan kijken in de hele regio? En tot slot, in deze specifieke situatie heeft het college het zo verprutst dat een woonomgeving waar bewoners zich geaccepteerd voelen en een sfeer waarin omwonenden zich veilig voelen, kansloos is geworden. Als daarbovenop ook nog eens een keer de verkeerssituatie tot onverantwoorde veiligheidsrisico's leidt, is het voor de SP helder. Zowel in het belang van de toekomstige bewoners als voor de veiligheid van omwonenden, is dit terrein niet acceptabel.

01:01:37

De heer Dijk: Daarom zal de SP een voorstel doen aan de gemeenteraad, waarbij we het college oproepen om te gaan zoeken - met de regio en andere gemeentes - naar wel geschikte locaties. Echt tot slot: ik noemde drie situaties waarbij het niet goed gegaan is. Voorkom nu dat er een permanente sfeer gaat ontstaan, waarbij dit soort woonvormen altijd als problematisch worden gezien. Vooral omdat een overheid dit nu wederom goed heeft laten zien dat het niet goed kan organiseren. Dat toont het voorbeeld helaas iedere keer weer aan. Dus begin opnieuw, doe het goed en laat zien aan de bewoners van Groningen en de regio dat de overheid het wel aankan op een goede manier, zonder procesfouten. Want echt, PvdA en GroenLinks, op dit soort punten kan je geen procesfouten maken. Dat blijkt maar weer.

01:02:22

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik het woord geven? Mevrouw Van Doesen.

01:02:28

Mevrouw Van Doesen: Dank u wel, voorzitter. Dit is wel zo een moment in je bestaan als

raadslid dat je echt wordt aangesproken ook op hoe ga je om met belangentegenstellingen en hoe moet je wege? Hoe serieus kan je functie als raadslid worden op een gegeven moment? Want uit de enorm vele inspraakreacties komt duidelijk naar voren dat de omwonenden zich niet gehoord voelen en zeer wantrouwend tegenover de gemeente staan. Er hebben zich bij de bewoners angstbeelden en zorgen vastgezet met betrekking tot de mogelijke gevolgen van huisvesting van deze doelgroep en vanuit omwonenden met name voor de kinderen. Ik heb ook de inspraakreactie van mevrouw De Jonge gehoord. We hebben gesproken met zorgverleners. Maar uit eigen ervaring met de doelgroep, heb ik andere minder zorgelijke beelden. Minder zorgelijke beelden bij een situatie zoals de woonvorm op die plek wordt gesitueerd. Deze mensen/doelgroep snakt ook naar een plek waar ze tot rust kunnen komen en waar het veilig is. Deze toekomstige bewoners worden zorgvuldig gewogen of ze geschikt zijn voor een woongroep.

01:03:51

Mevrouw Van Doesen: Het college heeft fouten gemaakt bij de start van de bewonersbetrokkenheid en dat is in de loop van het proces niet meer goed gekomen. Het rapport dat gemaakt is over de eventuele risico's van een dergelijke woonvorm voor de omgeving, wordt dan ook door de bewoners met andere ogen gelezen dan het college doet. Wij zijn van mening echter dat met een aantal serieuze maatregelen - zoals het rapport Breuer voorstelt - er een beheersbare veilige situatie kan worden gecreëerd voor de bewoners van de huisjes en de omwonenden. Dat blijkt ook...

01:04:27

Voorzitter: De heer Sijbolts heeft een vraag voor u.

01:04:30

De heer Sijbolts: Dank u, voorzitter. Mevrouw Van Doesen had het over de lezing van de bewoners en de gevoelens die zij er nu aan over hebben gehouden, maar ik ben benieuwd: heeft mevrouw Van Doesen ook de brief van het college van B&W van de gemeente Midden-Groningen gelezen? Die komen tot de conclusie dat op basis van de uitgevoerde onderzoeken, de voorgestelde locatie geen Skaeve Huse kan huisvesten.

01:04:56

Mevrouw Van Doesen: Ja, die heb ik gelezen en ook gewogen en meegenomen in ons oordeel hierover. Ik denk dat het ook heel goed is dat het gemeentebestuur van Midden-Groningen het op heeft genomen voor de bewoners, maar dat betekent niet dat wij daar een eigen weging over moeten maken.

01:05:13

Voorzitter: De heer Boter.

01:05:16

De heer Boter: Ik hoor mevrouw Van Doesen allemaal formele dingen zeggen terwijl u van D66 bent. Ik voel het, u bent het, u ademt participatie. Dat is uw bestaansrecht en dan gaat het niet om formele dingen, maar dan gaat het om: hoe gaat u nu gevoelsmatig die kloof - die hier letterlijk voor mijn neus ligt - dichten?

01:05:37

Mevrouw Van Doesen: Ja, dat is het dilemma. De kloof die ontstaan is, kan alleen maar

ontzettend betreurd worden. Ik heb dit nog niet zolang in mijn portefeuille, dus ik heb dit niet van het begin meegemaakt. Sinds april ben ik hierbij betrokken. Ik vind dit een vreselijke situatie, maar dat neemt niet weg dat we wel verantwoordelijk zijn om een beslissing te nemen.

01:06:04

Voorzitter: De heer Dijk.

01:06:05

De heer Dijk: Voorzitter, misschien een beetje in het verlengde daarvan en ook waar ik het in mijn eigen woordvoering over had. Ik snap de korte termijn behoefte om Skaeve Huse ergens te realiseren. Maar hoe kijkt D66 aan tegen toch de vele bewonersreacties? Er zijn buitengewoon veel negatieve reacties hierop. Hoe kijkt D66 aan tegen de lange termijn? Ik snap de korte termijn. Ik hoor de PvdA en GroenLinks dat ook zeggen: "We moeten toch een plek vinden voor deze mensen". Daar ben ik het ook mee eens. Maar hoe kijkt u aan tegen de lange termijn? U schaadt hard het vertrouwen van een boel mensen op dit moment.

01:06:43

Mevrouw Van Doesen: De lange termijn heeft er ook voor gezorgd dat er toch steeds weer reactie op reactie kwam. Dat er ook weer gesprekken gevoerd zijn die niet bevredigend waren. Dat is een soort glijdende schaal geweest, denk ik. Ik kom daar op het laatst in mijn bijdrage op terug, wat ik van die verhouding vind.

01:07:09

Voorzitter: U moet toewerken naar een afronding, mevrouw Van Doesen.

01:07:14

Mevrouw Van Doesen: Wij zijn van mening dat er met een aantal serieuze maatregelen - zoals het Breuer rapport voorstelt - er een beheersbare veilige situatie kan worden gecreëerd voor de bewoners van de huisjes en de omwonenden. Dat blijkt ook uit de ervaringen die elders in het land zijn opgedaan met het op deze wijze huisvesten van deze doelgroep, maar ik verwacht wel van het college dat ze zo meer duidelijkheid zal geven over welke maatregelen ze gaat overnemen uit het rapport. Ik sluit me ook aan bij de vragen van GroenLinks daarover en over het proces. Ik wil de angst en de zorg bij omwonenden niet onderschatten, maar in samenspraak met de vier zorgverleners, beheerder en omwonenden kunnen er afspraken gemaakt worden over de inrichting van het terrein. Afspraken over het tempo waarmee de bewoners komen. Afspraken om te komen tot goede leefregels voor de woonvorm zodat calamiteiten tot een minimum kunnen worden beperkt. En hoe ongemakkelijk...

01:08:10

Voorzitter: Ik zag nog een vraag bij de heer Sijbolts.

01:08:13

De heer Sijbolts: Dank u, voorzitter. Mevrouw Van Doesen betreurt het één en ander, stelt nog wat aanvullende vragen maar heeft het standpunt namens D66 al verkondigd. Ik vroeg me af: is dit nu de nieuwe bestuurscultuur en bestuursstijl waar D66 voor staat? Dat we dingen betreuren maar gewoon verder gaan met dat wat we bedacht hadden aan de tekentafel.

01:08:32

Mevrouw Van Doesen: De nieuwe bestuursstijl is dat je dingen betreurt, maar wel verantwoordelijkheid neemt en daar duidelijk en transparant over bent, meneer Sijbolts. Hoe ongemakkelijk de keuze ook is: wij zijn van mening dat het belang van de toekomstige bewoners van de woongroep niet geofferd mag worden aan een proces waar slechte communicatie is geweest en waar er voor de omwonenden een basis van wantrouwen ligt.

01:08:59

Voorzitter: De heer Boter, tot slot.

01:09:03

De heer Boter: Ik ga mijn vraag nog een keer stellen. Het enige antwoord dat ik heb gekregen is dat u sinds één april dit dossier doet. Maar u ademt die participatie. Hoe gaat u dan een advies geven aan het college hoe je partijen bij elkaar kunt brengen? Want dat is uw corebusiness in elk dossier. U begint altijd over participatie en belangenbehartiging. En nu schuift u het aan de kant.

01:09:24

Mevrouw Van Doesen: Ik vind dat het college eerst maar eens moet komen met hoe zij denkt dat ze dat kan doen, maar ik zou daar heel graag een rol in willen spelen als dat nodig is. Ik vind het inderdaad heel erg belangrijk dat op een goede en transparante manier met mensen wordt gesproken en dat het ook duidelijk is - ook al wordt er een beslissing genomen die niet altijd volgens de verwachting is - waarom die op die manier wordt genomen.

01:09:48

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Bolle, woordvoering.

01:09:55

De heer Bolle: Jazeker, voorzitter. Ik heb het idee dat erin dit proces - ongeacht wat er uitkomt, maar de uitkomst weten we al - alleen maar verliezers zijn. De huidige bewoners die het vertrouwen hebben verloren in de gemeente. De eventuele nieuwe bewoners die verre van gewenst zijn door de buurt. Ook de gemeentelijke organisatie die geprobeerd heeft een goede locatie te vinden. En dat verandert - in mijn optiek - ook niet of het er nu uiteindelijk wel of niet goed. Laat ik vooropstellen dat het CDA van mening is dat het erg belangrijk is dat er zo'n voorziening komt, maar dat vindt elke politieke partij in deze gemeenteraad. Het is daarom misschien wel juist ook zo treurig voor alle betrokkenen dat het op deze manier gelopen is. Ik heb nog een aantal vragen, waarvan de belangrijkste is: waarom is er geen locatie-onderzoek uitgevoerd? Dat is toch vreemd, aangezien we al zeker drie jaar - en misschien nog wel langer - bezig zijn geweest met het zoeken naar een geschikte locatie. In 2018 is voor deze locatie al een keer een omgevingsvergunning aangevraagd. Dus aan de tijd kan het niet gelegen hebben. Waarom is dat niet uitgevoerd?

01:11:07

De heer Bolle: Mijn tweede vraag, die heeft de heer Boter ook al gesteld: in de Gezinsbode wordt de heer Van der Schaaf gequote "Ik vind het nog steeds ingewikkeld om te ontdekken wat we anders hadden moeten doen". Is het echt de mening van het college dat het proces op een goede manier is verlopen en of er terugkijkend geen verbeterpunten zijn? Mijn derde vraag is, er is natuurlijk wel kort naar andere locaties gekeken, maar alleen maar op

gemeentegrond: kan het college uitleggen waarom zo een locatie per se op gemeentegrond zou moeten worden gerealiseerd? Want we hadden ook in 2018 de hele gemeente kunnen bekijken, ook de plekken die nog niet in het bezit waren van de gemeenten Groningen, Ten Boer of Haren. Om die vervolgens aan te schaffen of met potlood ergens op een kaart te zetten zodat je die eventueel zou kunnen gaan onderzoeken.

01:12:07

De heer Bolle: Dan blijft er nog één overkoepelende vraag over, want ik kan de argumentatie van het college niet goed volgend om het dan toch hier te doen: wat is de afweging geweest? Met alle inspraken en het omgevingsonderzoek, kom ik niet verder dan dat er een noodzaak is. We hebben een plek nodig voor deze mensen. Dit is de minst slechte plek, dus dan moet het hier. Zoals de heer Visser van GroenLinks ook zei: "Het is noodzaak dat dat er komt en dan is het proces van minder belang". Dus ik hoop dat het college daar een antwoord op heeft, want ik ben ervan overtuigd dat er in de gemeente Groningen draagvlak is voor dit soort woonvormen. Maar als je je niet goed kan beargumenteren waarom, je je niet houdt aan de leidraad, het proces van begin af aan niet goed start en dan desondanks doorzet, zet je de bijl in dat draagvlak. Dan gaan in de toekomst omwonenden vanaf het begin in een weerstand. Die kijken hiernaar en zien dit. Ze kunnen ook niet allemaal bedenken van wat klopt er wel en niet van wat er in de krant staat, maar die hebben wel een afdrank van dit. Dus je kunt wel zeggen: "Het moet", maar de vraag is of je het voor de toekomst met deze beslissing niet meer kapot maakt dan dat je nu voor deze groep goed maakt.

01:13:35

Voorzitter: Dank u wel. De heer Brandsema.

01:13:38

De heer Brandsema: Dank u wel, voorzitter. Niet ieders leven verloopt zonder al te veel tegenslag. In onze gemeente leven mensen die de grip op hun leven kwijt zijn geraakt. Ook deze groep mensen wil onze gemeente de kans gegeven op een menswaardiger bestaan. Voor de doelgroep waar we vanavond met elkaar over spreken, kan dat in de vorm van het Skaeve Huse concept. Mensen - waarvan sommige dakloos - krijgen weer een eigen plek waardoor het probleemgedrag dat ze vertonen, kan afnemen of stabiliseren. Op dit moment is er in de samenleving een brede consensus over de wenselijkheid van een vermaatschappelijking van ondersteuning en zorg voor kwetsbare mensen. Wat erop neer komt dat kwetsbare mensen meer in de buurt en wijk komen te wonen. Zo is er bijvoorbeeld in 2019 besloten dat mensen met een verslavingsverleden worden gehuisvest aan de Barkmolenstraat in de stad, zoals de heer Dijk ook al aangaf.

01:14:27

De heer Brandsema: Om maar aan te geven dat we deze beweging op meerdere plekken terugzien. Tegelijk realiseert mijn fractie zich dat deze ontwikkeling ook gepaard kan gaan met zorgen van omwonenden als deze horen dat er mogelijk kwetsbare mensen in hun buurt komen wonen. Voor wat betreft de Skaeve Huse hoeven we er niet omheen te draaien dat - gezien de doelgroep - de zorgen van de omwonenden heel invoelbaar zijn. Het onderzoeksrapport lezend heeft de ChristenUnie er echt het vertrouwen in dat de risico's te beheersen zijn. Ik noem graag een paar voorbeelden om dit te illustreren. Er wordt ingeschat

dat de persoon om kan gaan met de aanwezigheid van omwonenden en passanten in de omgeving. Personen die een gevaar voor zichzelf en/of hun omgeving vormen, worden uitgesloten. Personen die zich naar verwachting niet kunnen conformeren aan de minimale sociale druk die aanwezig is, worden uitgesloten. Mocht een bewoner niet stabiliseren in probleemgedrag, wordt de woonvorm heroverwogen. Een beheerder is woonachtig op het terrein.

01:15:21

De heer Brandsema: Daarnaast komen de onderzoekers met verschillende suggesties om aanwezige risico's te beheersen. Mijn fractie verwacht dat het college deze beheersmaatregelen meeneemt in de verdere uitwerking van de plannen. Want, voorzitter, mijn fractie steunt de keuze van het college om deze woonvorm te realiseren op de voorgestelde locatie.

01:15:37

Voorzitter: De heer Sijbolts heeft een vraag.

01:15:39

De heer Sijbolts: Voorzitter, de ChristenUnie wil - net als de rest van de coalitie lijkt het - achteraf maatregelen nemen, maar had er niet vooraf een open en eerlijk gesprek moeten plaatsvinden? Had het college niet moeten luisteren naar de uitkomsten van het onderzoek?

01:15:57

De heer Brandsema: Voorzitter, volgens mij zitten we in het proces dat over de inrichting van de beheersmaatregelen nagedacht kan worden. Dus volgens mij is dat niet achteraf, maar is dat iets wat op dit moment aan de orde komt, mocht het zo zijn dat we hiermee verdergaan.

01:16:09

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:16:12

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. De ChristenUnie, de heer Brandsema had het net over vergelijkbare groepen. Daar ben ik niet zoveel mee. Als u kijkt naar deze woongroep, vindt u dat er een goede analyse is gemaakt van deze woongroepen? Is er echt goed in beeld van wat voor aandoeningen en psychische klachten deze mensen hebben?

01:16:39

De heer Brandsema: Voorzitter, ik ben geen zorgprofessional maar als ik het onderzoek lees, krijg ik een vrij duidelijk beeld van wat voor type mensen dit zijn. Als ik de zorgprofessionals ook vanmiddag mocht begrijpen, hebben zij ook een goed beeld van wat de doelgroep is die op deze plek zou kunnen gaan wonen.

01:16:55

Voorzitter: De heer Boter.

01:16:57

De heer Boter: Dank u wel, meneer de voorzitter. Meneer Brandsma had wel een mooie zin: "Er leven mensen die de grip zijn kwijtgeraakt op het leven". Dat kun je natuurlijk wel breed beschouwen en volgens mij zit er hier een groep in de zaal die dat gevoel ook heeft. Die zijn hun grip op hun eigen overheid ook wat kwijt. Hoe denkt de heer Brandsema of de

ChristenUnie dat te kunnen herstellen? Even los van beheersmaatregelen, maar die kloof waar ik het net ook met mevrouw Van Doesen over had.

01:17:22

De heer Brandsema: Voorzitter, dat is een hele lastige en ook iets waar ik - eerlijk gezegd - mee worstel: wat er is mogelijk zodat er zicht op herstel plaatsvindt tussen omwonenden en de gemeente? Dus die zorg deel ik met u.

01:17:40

Voorzitter: De heer Boter.

01:17:45

De heer Boter: Ik kan één advies geven en misschien kan ik dat bij u wel doen: u kunt tegen dit plan zijn en daarmee het vertrouwen herstellen. En dan op zoek gaan - zoals de heer Bolle daarnet beschreef - naar een goede locatie.

01:17:57

De heer Brandsema: Dat zou zeker kunnen, voorzitter. Klopt.

01:18:01

Voorzitter: De heer Bolle.

01:18:03

De heer Bolle: Dank u, voorzitter. Nu moet ik even goed nadenken hoe ik die vraag stel. De heer Brandsema zegt dat die risico's te beheersen zijn. Laten we even aannemen dat dat zo is, dan blijft het nog steeds overeind dat op een heleboel punten het proces niet goed gegaan is en een aantal dingen niet goed zijn uitgevoerd. Hoe kijkt de ChristenUnie - nog even los van dit draagvlak - naar de toekomst van deze woonvormen? Die doelgroep is nog veel groter. Als we nu doorzetten - de ChristenUnie zegt dat we de risico's wel kunnen beheersen - wat gaat dat dan doen met de andere mensen in onze gemeente die dan in de buurt gaan wonen van zo'n nieuwe woonvorm. Dit gaat wel iets betekenen.

01:18:52

De heer Brandsema: Voorzitter, daar heeft de heer Bolle helemaal gelijk in. Ik heb ook contact gezocht met andere collega-raadsleden uit andere gemeenten waar dit ook gespeeld heeft of op dit moment speelt. Gouda bijvoorbeeld loopt bijna exact gelijk met de gemeente Groningen. Ik heb met Utrecht contact gehad. Ik denk dat - dat zien we ook in het verleden en de heer Dijk gaf het ook al aan - in dit soort trajecten waarin dit soort mensen een plek moeten krijgen in de samenleving - wat ook het beleid is met elkaar in deze samenleving - ook wel invoelbaar kan leiden tot zorgen bij omwonenden. Dat dat helemaal weggehaald kan worden, is denk ik een illusie. Dat blijft aanwezig. Mijn worsteling is de mater waarin. Zoals we die hier met elkaar zien, is die mate behoorlijk groot. Dat maakt het inderdaad lastig. Maar mijn fractie heeft niet de illusie dat toekomstige trajecten - of dat nu in de gemeente Groningen is of elders in Nederland - zonder enige weerstand zouden kunnen gaan plaatsvinden.

01:19:53

Voorzitter: Mevrouw Blauw tot slot.

01:19:56

Mevrouw Blauw: Ik kom nog even terug op wat u zei: "Ik ben geen zorgspecialist". Ik werk

zelf wel in de GGZ. Ik vind dat als je zulke keuzes maakt, je toch een heel erg goede analyse van de doelgroep/woongroep moet maken. U geeft ook een advies. Wij kijken daar toch anders naar: deze groep is echt oncontroleerbaar en daar moet een passende plek voor gevonden worden. Het is dan een beetje makkelijk om te zeggen: "Ja, maar er is een advies van zorginstellingen dat het wel passend is". Die kunnen het waarschijnlijk ook niet helemaal goed inschatten. Hoe kijkt u daarnaar? Ik vind het een beetje makkelijk om te zeggen: "Ik ben geen zorgspecialist". Volgens mij moet je hier heel erg diep induiken wat voor type mensen het zijn.

01:20:47

De heer Brandsema: Voorzitter, excuus aan de PVV dat ik eerder de zorgprofessionals - die we hier spreken - vertrouw dan dat ik mevrouw Blauw van de PVV als politicus vertrouw, als het gaat om een beschrijving van deze doelgroep. Voorzitter...

01:21:01

Voorzitter: Uw tijd zit er wel op, dus u moet echt afronden.

01:21:05

De heer Brandsema: Dan ga ik richting een afronding. Waar was ik gebleven? Ik heb ook wel wat dingen gezegd in mijn antwoord op een aantal vragen. Voorzitter, ik heb ook verschillende andere Skaeve Huse locaties in Nederland opgezocht. Wel via Google Maps, maar dat is tegenwoordig al behoorlijk nauwkeurig. Mediaberichten gelezen over dit soort trajecten. Een documentaire gekeken. De raadstukken gelezen. Contact gehad met collega-raadsleden zoals ik al aangaf. Met die kennis heb ik naar de voorgestelde locatie gekeken en dat in combinatie met de beheersmaatregelen die getroffen gaan worden, de suggesties die worden gedaan in het omgevingsonderzoek en de inspraak van de zorgorganisaties eerder vandaag, heeft mijn fractie ervan overtuigd dat de locatie aan de Hoofdweg geschikt is als Skaeve Huse locatie. Dank u wel.

01:21:53

Voorzitter: Dank u wel, de heer Bosch.

01:21:56

De heer Bosch: Dank u wel, voorzitter. Ik wil beginnen met de insprekers - die vorige week hebben ingesproken - te bedanken. Ik kon daar helaas niet bij zijn, maar gelukkig alles digitaal terug kunnen zien en luisteren. Net als heel veel fracties hier vindt ook Student en Stad dat er een Skaeve Huse moet komen om deze kwetsbare inwoners een plek te geven. Dat enkel en alleen de buurt of de omwonenden het niet willen, is voor ons ook niet een voldoende argument om het dan ook niet te willen als Student en Stad. Wij kijken wel naar de geldende argumenten: is de locatie geschikt en is het proces goed doorlopen? Over de geschiktheid van de locatie is al veel gezegd, en ik wil me graag aansluiten bij onder andere de vraag van het CDA daarover. Over het proces: iedereen geeft wel toe dat daarin fouten zijn gemaakt. Dan vraag ik me of wij als volksvertegenwoordigers die het college controleren, kunnen zeggen: "Ze hebben een fout gemaakt, maar we laten ze toch maar doorgaan want we willen heel graag dat die mensen een plek hebben".

01:23:13

De heer Bosch: Voorkomen we dan echt dat er in toekomst deze participatiefouten niet gemaakt worden? Dat vraag ik me af. Het is een heel moeilijk vraagstuk. Op het moment dat

wij nu als raad zeggen: "Wij gaan dit niet doen, zijn er mensen die langer op straat slapen". Dat is best een heftige beslissing voor ons. Maar we willen ook dat in de toekomst deze procesfouten niet meer gemaakt worden. Soms geldt het langere termijn doel voor het kortere termijn doel van nu die mensen van straat halen. Dat is hoe wij het nu wegen. Wij zijn heel benieuwd naar de antwoorden van het college op de vragen die het heeft gekregen. Ons definitief besluit geven wij op het moment dat het in de raad besproken wordt, maar op dit moment neigen wij er heel erg naar om dit niet te steunen.

01:24:09

Voorzitter: Meneer Van der Meide.

01:24:09

De heer Van der Meide: Wat vindt u dan dat de grootste fout is die gemaakt werd door de gemeente in de communicatie en participatie?

01:24:16

De heer Bosch: Dit is best al uitgebreid uiteengezet door andere de Partij van de Dieren. Op het moment dat je mensen heel erg laat uitnodigt voor een gesprek, neem je de mensen totaal niet serieus. Op het moment dat je niet luistert, geen open houding hebt als er gesprekken zijn, geef je die bewoners echt het gevoel dat het een blokje is dat je moet afvinken. Zo zou het niet moeten zijn.

01:24:49

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:24:52

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. U zei net dat we niet moeten willen dat die mensen op straat komen. Er moet echt een locatie komen. Maar op andere thema's/gebieden krijgt de gemeente het altijd voor elkaar als ze iets wil. Denkt u niet dat als de gemeente dit echt wil, ze dit ook voor elkaar gaan krijgen? En ze misschien ook andere belangen meekrijgen. Bestemmingsplannen. Heeft u niet het idee dat de gemeente - om te voorkomen dat die mensen op straat komen te staan - geen andere locatie wil vinden?

01:25:33

De heer Bosch: Voorzitter, ik vind het een ingewikkelde vraag. Ik denk niet dat het college opeens een nieuwe locatie tevoorschijn kan toveren. Ik denk dat als het college bijvoorbeeld - zoals de heer Dijk ook al aangaf - met de hele regio kijkt, er best veel mogelijk kan zijn. Dat wel.

01:25:55

Voorzitter: Dank u wel. De heer Sijbolts, wilt u nog het woord voeren na de vele interrupties die u al pleegde?

01:26:03

De heer Sijbolts: Ja, dat wil ik graag voorzitter.

01:26:04

Voorzitter: Gaat uw gang.

01:26:08

De heer Sijbolts: De discussie over Skaeve Huse gaat niet enkel en alleen nog over het

huisvesten van kwetsbare inwoners of de noodzaak daartoe, want daar twijfelt niemand aan. Het gaat over goed nabuurschap richting de inwoners van onze buurgemeente en het college van Midden-Groningen en de gemeenteraad van Midden-Groningen. Daarbij ontkomt de gemeenteraad van Groningen - wat de Stadspartij betreft - er niet aan om het college te controleren en te bevragen over het gevolgde proces, de communicatie, draagvlak, inspraak, participatie en je houden aan de afspraak. En ja, voorzitter, daarbij hoort ook een actieve informatieplicht, een andere bestuursstijl en een andere bestuurscultuur. Treuren, denken, hopen, afwegingen op basis van gevoel, onafhankelijke onderzoeken en vooraf vastgestelde criteria van het omgevingsonderzoek naast je neerleggen, hoort niet bij die andere bestuursstijl en een andere bestuurscultuur. Grenzeloos gunnen ging ook over de bestuursstijl. De gemeenteraad van Midden-Groningen laat ons dan ook weten dat er betrekkelijk weinig woorden worden besteed aan de bezwaren die door onze buurgemeente zijn geuit aan het adres van deze gemeente in dit college.

01:27:21

De heer Sijbolts: Of zoals zijzelf aan ons schrijven: "Naast plannen voor een hyperloop, een grootschalig zonnepark in de Lagelandpolder, windmolens bij Rodlerhaan, is Skaeve Huse een nieuw project dat in de achtertuin van onze buurgemeente wordt geplaatst". De indicatieve weergave van de verschillende locaties stelt de raad - wat de Stadspartij betreft - niet in staat om op basis van alle beschikbare informatie, inhoudelijke argumenten en feiten een juiste en zelfstandige afweging te kunnen maken om in te kunnen stemmen of het college in elk geval mandaat te geven om door te gaan met het voorgenomen plan. Wanneer ik dan naar het tweehonderdzevenenzestig tellende locatie-onderzoek van de gemeente Haarlem bekijk, is dit locatie-onderzoek volstrekt onvoldoende en - wat mij betreft - een vodje. Op basis van een gebrekkig locatie-onderzoek - sorry het is geen locatie-onderzoek - komt het college tot de conclusie dat deze locatie geschikt is, terwijl geen enkele van de onderzochte locaties voldoet.

01:28:26

De heer Sijbolts: In maart 2020 werd namens Lefier gesteld dat, en ik citeer: "Als blijkt uit dat omgevingsonderzoek dat het straks echt ongewenst is, dan zullen we ons bij Lefier puntje puntje, moeten we gezamenlijk tot een heroverweging komen". Volgens mij zijn alle inspraakreacties en de reacties uit de buurtgemeenten voldoende basis om tot een heroverweging te komen. Alleen bleek vanmiddag dat het college heeft gezegd dat dit de plek is. Van een heroverweging is dus geen sprake geweest. Waarom kiest het college dan nu voor deze weg? De weg van en drang. De weg van wij weten wat goed voor u is. En met de kennis van nu: hoe kijkt het college terug op de collegebrief van drie november 2001? En ik citeer: "Uitkomst van het onderzoek, is een onafhankelijk rapport of de woonvorm op de locatie aan de Hoofdweg past. Dit rapport krijgt een belangrijke plaats bij de definitieve besluitvorming over de woonvorm door het college en eventueel gemeenteraad van de gemeente Groningen". Voorzitter, nogmaals de vraag aan het college: wat zijn deze woorden en toezeggingen waard?

01:29:42

De heer Sijbolts: De beide onderzoeken spreken van een forse vertrouwensbreuk. Er is sprake van een forse vertrouwensbreuk tussen omwonenden en de gemeente Groningen. Het onderzoek schrijft dat het draagvlak voor de vestiging van de woonvorm op de beoogde

locatie zeer laag is, zowel in de directe omgeving als de wijde omtrek. En er is onder omwonenden vrijwel geen vertrouwen in een goede beheersing van de overlast en de risico's. Wat dat betreft, complimenten aan het college, dat lukte niet in onze eigen gemeente maar ook niet bij de inwoners van onze buurgemeenten.

01:30:17

Voorzitter: Wilt u gaan afronden?

01:30:19

De heer Sijbolts: Eigenlijk niet. Aan twee belangrijke pijlers waaraan voldaan moet worden aan het concept Skaeve Huse, wordt niet tegemoetgekomen. Waar het gaat over draagvlak - ik sla dus nu even een stukje over - participatie en geloofwaardigheid, rijdt dit college de zoveelste scheve schaats. Dat is hier geen nieuws. Dat is schering en inslag. Het college legt de conclusies van het college van Midden-Groningen naast zich neer en dat laat weten namelijk dat deze locatie niet geschikt is. Waarom doet het college dat? Doordrammen, dat is de nieuwe bestuurscultuur van deze coalitie. Eén van oude wijn in nieuwe zakken. Laat ik het hier maar bij laten dan.

01:31:08

Voorzitter: Dan heb je nog recht op een interruptie van de heer Brandsema.

01:31:12

De heer Brandsema: Toch nog. Dank u wel, voorzitter. De heer Sijbolts gaf aan dat in de wijde omgeving er weerstand is tegen de komst van Skaeve Huse. Geeft dat misschien ook juist niet aan - in algemene zin - dat waar je dit soort locaties ook wil gaan doen - juist omdat er in de wijde omgeving de weerstand is - bij elke locatie - ook naar de toekomst toe, want we gaan dit nog vaker doen - die weerstand aanwezig zal zijn?

01:31:42

De heer Sijbolts: Ja, alleen laat het nu wel zo zijn dat wij zelf hebben gevraagd om juist die wijde omgeving te betrekken. Dus niet alleen de bewoners van Harkstede, maar ook de bewoners in het dorp Scharmer bijvoorbeeld.

01:31:57

Voorzitter: Iedereen heeft zijn vragen kunnen stellen aan het college. Ik kijk even naar het college of het gaat lukken in die zestien minuten.

01:32:02

Mevrouw Jongman: Dat weet ik nog niet, voorzitter.

01:32:04

Voorzitter: Dat weet u nog niet. Doe uw best. Dan gaan we iets over zeven uur heen.

01:32:10

Mevrouw Jongman: Wij doen altijd ons best om de tijd te halen. Voorzitter, even het debat volgend en het even proberen in te leiden zonder daar uitvoerig over te zijn, denk ik wel dat alle aanwezigen het met elkaar eens zijn dat we - u hebt het allemaal benoemd in uw bijdrage - staan voor een inclusieve gemeente. Een gemeente die zoveel mogelijk een passend thuis wil bieden. We hadden daarjuist ook nog een debat over in de Topweer-zaal. Gelukkig slagen we daar in vele gevallen wel in, maar in praktijk is dat het voor heel veel mensen - die onderdeel zijn van onze samenleving - ook niet lukt en waar dat niet het geval

is. Het is moeilijk voor te stellen, maar ieder van ons zou in zo'n situatie kunnen belanden. Het college vindt dat iedereen de zorg en ondersteuning dient te ontvangen die hij of zij nodig heeft. Dat is voor deze specifieke mensen momenteel niet het geval. Dat is ook de reden waarom we in 2017 begonnen zijn om te kijken of mensen baat zouden hebben bij andersoortige woonvormen - een dak boven je hoofd met ondersteuning op maat - die passend zijn en het verschil kunnen maken.

01:33:30

Mevrouw Jongman: Vanmiddag hebben de zorginstellingen ook uitgelegd waarom deze woonvorm op deze locatie een verrijking is ten opzichte van ons huidige aanbod aan andere woonvormen binnen onze gemeente en ook waarom het kan werken. Het is de overtuiging van het college dat de beoogde locatie aan de Hoofdweg te Harkstede hiervoor geschikt is. Als we daar enorme bedenkingen zouden hebben, hadden we het plan vanzelfsprekend niet op deze wijze aan u voorgelegd.

01:33:55

Voorzitter: De heer Bolle heeft een vraag.

01:33:57

De heer Bolle: Het is toch niet zo dat die zorginstellingen hebben gezegd dat ze deze locatie als een meerwaarde zien. Deze locatie hebben ze toegewezen gekregen. Ze zijn toch niet betrokken geweest bij de keuze daarvan.

01:34:09

Mevrouw Jongman: We hebben dat zeker in samenspraak gedaan. Ik denk dat er vanmiddag een misverstand over is dat wij gezegd hebben: "Daar moet het en daar kan het". Wij hebben dat zeker in samenspraak gedaan om te kijken wat de best mogelijke locatie is. Wethouder Van der Schaaf gaat zo in op het locatie-onderzoek. Ik wil nog even vanuit de zorgkant meegeven hoe we dat gewogen hebben. Het was een zeer moeilijk besluit om te nemen, want we dienen ook zeker...

01:34:37

Voorzitter: Ik onderbreek u even, want de heer Boter heeft ook nog een vraag hierover.

01:34:39

De heer Boter: Een aanvullende vraag over de vraag van meneer Bolle en onze mooie inclusieve samenleving waar ook omwonenden bij zouden moeten horen.

01:34:45

Mevrouw Jongman: Zeker wel.

01:34:46

De heer Boter: Mevrouw Bouwsma zei vorige week dat er een andere locatie geschikter was. Dus als het dan niet toegewezen is, had die locatie dan ook tot de keuzes kunnen behoren volgens het college?

01:34:56

Mevrouw Jongman: Wethouder Van der Schaaf gaat daar zo op in met het locatie-onderzoek, maar die is ook helemaal niet meer beschikbaar op dit moment. Ik wil nog even aangeven dat het zeker moeilijk was om een besluit te nemen, want als college dienen we het belang van al onze inwoners en ook zeker dit van de omwonenden aan deze locatie. We

hebben er destijds ook bewust voor gekozen om in een vroeg stadium - op het moment er nog een uitgebreid onderzoek had plaatsgevonden en er geen uitgewerkt plan lag - al met elkaar in gesprek te gaan. Nadien hebben we enkel met goede intenties gepoogd om zowel ambtelijk als bestuurlijk die korte lijntjes met elkaar te onderhouden. Dat is niet altijd naar ieders wens gegaan. U hebt het ook in uw bijdrage genoemd. Soms wordt bepaalde communicatie niet zo bedoeld, maar wel zo gevoeld. Met dit voorgenomen besluit gaat het college ook zeker niet voorbij aan de weerstand en aan de gevoelens in de wijde omgeving, maar willen we wel met dit besluit - en dan ook vervolgens met de beheersmaatregelen en minder aantal bewoners dan eerder bedoeld - deels tegemoetkomen aan de angst die er zeker onder de bewoners leeft.

01:36:06

Mevrouw Jongman: We hebben daarbij ook zeker begrip voor het gevoel van de omwonenden maar onze overtuiging is - dat is ook de reden waarom we gezegd hebben dat we wel willen doorgaan met deze woonvorm op deze plek - en dat weten we ook, dat het elders in het land wel goed is gegaan en deze mensen daar op een gegeven moment ook onderdeel uitmaken van de gemeenschap.

01:36:29

Voorzitter: Meneer Bolle heeft daar een vraag over.

01:36:30

De heer Bolle: Ik vroeg me af het de wens van de bewoners is dat er een ingroeimodel komt.

01:36:37

Mevrouw Jongman: Een wens van de?

01:36:39

De heer Bolle: U zei: "We gaan daar niet gelijk negen mensen neerzetten, we gaan met wat minder beginnen". Is dat een wens geweest van de bewoners die zeiden: "Als het er dan toch komt, begin dan klein en bouw het uit"?

01:36:52

Mevrouw Jongman: Aan de hand van alle discussies en debatten hebben wij dat zelf zo aangegeven dat dat goed zou zijn. Gehoord alle inspraken en redenen, hebben wij gezegd: "Laten we beginnen met een kleine groep", zodat je via ingroei men rustig met elkaar aan de situatie kan laten wennen.

01:37:08

Voorzitter: De heer Sijbolts en daarna mevrouw Blauw.

01:37:12

De heer Sijbolts: Voorzitter, volgens mij gaf mevrouw Jongman geen antwoord op de vraag van de heer Bolle, maar ik zou hem nog wat breder willen trekken: u heeft het nu over de omwonenden, maar is dit ook uw antwoord richting het college van B&W en de gemeenteraad van Midden-Groningen? Die hebben ook kritiek geuit. Daar heeft u hetzelfde verhaal. Hoe gaat u die relatie herstellen? Want die lijkt mij - als ik die brieven lees - ook wel behoorlijk verstoord.

01:37:36

Mevrouw Jongman: Heel goed dat u dit punt ook even noemt. Vanaf het begin van het

proces hebben we echt met Midden-Groningen opgetrokken. We hebben elke stap met hen gedeeld en bestuurlijk zijn we ook zeker nog steeds goed in gesprek. Op het moment dat het college definitief een besluit gaat nemen, gaan we zeker met hen in overleg hoe we dat verder vorm en inhoud kunnen geven. We zullen daar dan zeker ook gezamenlijk in optrekken.

01:38:01

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:38:03

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. U noemde daarnet dat - in vergelijking met andere steden - het goed was gegaan. Juist op deze specifieke locatie werd er genoemd dat de vergelijking mank ging qua afstand, prikkelarm en et cetera. Dus die snap ik niet helemaal.

01:38:20

Mevrouw Jongman: Dat is een goed antwoord, want over prikkelarm is veel begripsverwarring ontstaan, namelijk dat het zou betekenen dat er helemaal niets in de omgeving is. Prikkelarm is - dat is mij vanmiddag toegelicht door één van de zorginstellingen - dat je niet midden in een woonwijk met allemaal flatgebouwen of andere gebouwen om je heen zit, maar juist wat meer in de rustigere regionen van een gemeente zit. Deze plek voldoet daarom ook aan de voorwaarden. Dat betekent dat je - wethouder Van der Schaaf gaat nog verder in op de te nemen beheersmaatregelen - op die plek met een dak boven je hoofd, meer tot rust komt dan in de drukte van een bebouwde omgeving.

01:39:07

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:39:08

Mevrouw Blauw: In mijn ervaring is prikkelarm een weg waar veel kinderen langsfietsen en dat is echt niet prikkelarm. Dus dat klopt niet.

01:39:19

Mevrouw Jongman: Goed dat u dat punt ook even inbrengt. Wij zijn ook in Hilversum geweest waar ook een Skaeve Huse is gerealiseerd aan een fietspad waar kinderen dagelijks heen en weer naar hockey en school fietsen van Loosdrecht naar Hilversum. De afgelopen vijf jaar werkt het daar in de praktijk heel goed. Er hebben weinig tot geen incidenten plaatsgevonden. Geen confrontaties met scholieren of langsfietsende kinderen. Dat betekent dat het op die plek prima samen kan. Het is ook vlak bij een bebouwing. Ik wil graag afronden, voorzitter, maar ik zie nog...

01:39:55

Voorzitter: Ja, er zijn nog meer vragen. De heer Dijk.

01:39:59

De heer Dijk: Voorzitter, ik zei in mijn woordvoering al een ongebruikelijke hoeveelheid aan negatieve reacties van omwonenden. Ik heb hier even gekeken en er is een keiharde tegenstelling tussen coalitie en oppositie. Ongebruikelijk op dit soort onderwerpen. Een coalitiepartij zoals de ChristenUnie zegt: "Natuurlijk zijn er dingen in dit proces niet goed gegaan". D66 zegt: "Het college heeft fouten gemaakt en dat is niet meer goed gekomen". Ik ben benieuwd naar een iets uitvoerige beschouwing van het eigen handelen van het college

op dit vlak en hoe u daarnaar kijkt. De inleiding over hoe belangrijk het is dat er zoiets komt als Skaeve Huse, daar zijn we het allemaal mee eens. Maar hoe kijkt het college er tegenaan dat er zo'n ongelofelijke tegenstelling onder bewoners en ook hier in deze gemeenteraad is ontstaan? Zelfs binnen uw coalitie, want er zijn partijen die - en ik vind dat forse kritiek - zeggen dat er fouten gemaakt zijn die niet meer goed gaan komen. Ik ben benieuwd hoe het college daarop reflecteert.

01:41:01

Mevrouw Jongman: Zeker! Dat komt ook nog. Terecht punt wat u benoemt. Ik wil nog even het punt maken - vooraleer wethouder Van der Schaaf het betoog vervolgt met toestemming van de voorzitter - waarom wij wel willen doorgaan met deze woonvorm hier: het hebben van een thuis zal ook een positief effect hebben op deze mensen. Dat is een verbetering. Nog even vanuit de insteek van de zorg: dat is het perspectief wat ik letterlijk iedere inwoner van onze gemeente gun. Dat het gedrag wat deze mensen nu laten zien - en wat zich ook in onze gemeente nu voordoet - tot het verleden behoort. Ik spreek de hoop uit - als we definitief besluiten om met onze plannen door te gaan - dat de omwonenden en de belangenverenigingen betrokken willen gaan worden bij de verdere realisatie van deze woonvormen. Ik denk dat zowel zij als de toekomstige bewoners daar baat bij hebben.

01:42:05

De heer Dijk: Voorzitter.

01:42:05

Mevrouw Jongman: Wethouder Van der Schaaf heeft een tweede betoog vanuit het college. Voordat u zegt dat ik de vraag niet heb beantwoord, die komt nog.

01:42:14

Voorzitter: Dat was uw vraag, meneer Dijk? Wethouder Van der Schaaf.

01:42:21

De heer Van der Schaaf: Dank u, voorzitter. Een aantal onderwerpen zijn nog niet benoemd en daar ga ik even op in. Ik eindig ook even met een reflectie van het college - zoals door een aantal van u is gevraagd - op het proces. Eerst een aantal andere zaken die nog niet aan de orde zijn geweest. Om te beginnen zijn er veel opmerkingen geweest op - wat dan heet - het locatie-onderzoek aan het begin van het proces. Er zijn ook een aantal vragen gesteld. Ik wijs u er wel op dat we de notitie een jaar geleden gemaakt is en we die toen ook met u gedeeld hebben. Dat was aan de start van het proces richting de buurt en we hebben ook aangegeven wat we op dat vlak hebben gedaan. Die vraag kregen we direct: waarom zijn jullie bij deze locatie gekomen? Ik kom daar later op terug, omdat ik denk dat dit voor een groot deel een hypotheek heeft gelegd op dit proces. Het is niet zo dat wij geen onderzoek hebben gedaan. Wij hebben juist heel uitgebreid onderzoek gedaan. Sterker nog, u - of de vorige raad van de gemeente Groningen - heeft in 2017 een brief van ons gekregen dat wij voornemens op zoek waren naar een eventuele locatie voor een Skaeve Huse of vergelijkbare woonvorm in de gemeente Groningen. Vervolgens hebben wij drie jaar lang gezocht naar een geschikte locatie. Er zijn verschillende locaties voorbijgekomen en ook weer afgefallen op basis van een aantal criteria. Dat hebben wij opgeschreven in een...

01:43:43

Voorzitter: De heer Pechler.

01:43:45

De heer Pechler: Dank, voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen: "Drie jaar lang onderzoek gedaan". Hoe moeten wij dat in vredesnaam als raad en bewoners beoordelen? Het enige wat u heeft en laat zien is een document van zeven pagina's met een tabelletje met plusjes, minnetjes en nulletjes zonder extra informatie. Hoe moeten wij u dan op uw woord geloven?

01:44:03

De heer Van der Schaaf: Wij hebben uitgebreid onderzoek gedaan. Als u daar meer over had willen weten, had u daar vorig jaar ook kunnen naar vragen. We hebben het hele proces met u gedeeld. We hebben duidelijk aangegeven dat na een uitgebreid onderzoek we bij deze locatie zijn gekomen. Vervolgens hebben wij ervoor gekozen om het zo proces in te kleden en samen met omwonenden willen kijken of en hoe deze locatie geschikt is voor de Skaeve Huse-vorm. Op die manier was dat proces, en daar heeft mevrouw Jongman ook al wat over gezegd. Wij hebben ons wel degelijk - en dan kom ik ook u tegemoet - wat aangetrokken van de opmerkingen die gemaakt zijn door de bewoners: "Met die notities die de jaren daarvoor gemaakt zijn door de gemeente over de locaties, kunnen wij niet zoveel. Dat zegt nog steeds niets of de locatie waar we het hierover hebben - de locatie aan de Hoofdweg - geschikt is". Dat was ook de centrale vraag: is die locatie wel of niet geschikt voor deze vorm van bewoning?

01:45:01

De heer Van der Schaaf: Vandaar dat - dat hadden we ook met elkaar afgesproken en waren we het er ook eens over - dat omgevingsonderzoek - wat daarna is gehouden - heel uitgebreid is geweest. Daarin stond die vraag ook centraal: is deze locatie geschikt voor de Skaeve Huse vorm? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom wel en onder welke voorwaarden is die eventueel geschikt te maken. Dat was de belangrijke doelstelling om in dat omgevingsonderzoek te beantwoorden. Ja, wij hebben uitgebreid onderzoek gedaan. Nee, de mate waarin wij daarover gerapporteerd hebben aan u en de omwonenden was - hoewel daarin geen onjuistheden stonden - niet volledig, laat ik het maar zo zeggen. Dat hadden we - dat is ook een leerpunt voor de toekomst - veel uitgebreider moeten doen. Maar dit had voor de uitkomst niets uitgemaakt, want de keuze was gemaakt dat wij via het omgevingsonderzoek zouden bepalen - en die vraag ligt nu voor - of deze locatie geschikt is of niet.

01:45:57

Voorzitter: De heer Pechler en daarna de heer Sijbolts.

01:46:00

De heer Pechler: Dank u, voorzitter. Zo zou heb ik het nog niet gegeten, na vier jaar hier in de raad, dat de heer Van der Schaaf zegt dat als wij vorig jaar meer hadden willen weten over hoe het locatie-onderzoek in zijn werking is gegaan, we daarnaar hadden moeten vragen. Er is toen een beeldvormende sessie geweest en geen meningsvormende. Meer fracties hebben daarom gevraagd en er werd geen antwoord op gegeven. Daarnaast zegt de heer Van der Schaaf dat er geen onjuistheden zitten in de procesgang van de locatiekeuze, terwijl bijvoorbeeld locatie twee enkel en alleen is afgevallen omdat die te ver weg zou zijn van voorzieningen, terwijl die dicht bij het centrum van Leeuwenborgh zit dan nu de locatie bij het centrum van Harkstede. Hoe beoordeelt u dat dan? Dat is toch een feitelijke onjuistheid.

01:46:36

De heer Van der Schaaf: Voorzitter, het was niet als verwijt bedoeld, maar ik geef het even aan. Er wordt nu kritiek door een aantal partijen gevoerd worden over het begin van het proces - in september - maar daarover hebben we eerder met elkaar uitgebreid gesproken. We hebben u daarover eerder geïnformeerd. Nu bespreken met elkaar het resultaat van het omgevingsonderzoek. Daar moeten we het met elkaar over hebben. Ik heb net aangegeven dat er tussen 2017 en 2020 meerdere locaties zijn onderzocht. In de procesgang hebben wij de weerslag van die zoektocht van drie jaar samengevat. Ik kan rustig zeggen - en dat is ook uit de reacties van de omwonenden gebleken - dat het een magere terugkoppeling is van wat er in die drie jaar gebeurd is. Tegelijkertijd is het lastig om terug te reproduceren wat je in die drie jaar gedaan hebt. Vervolgens hebben wij de conclusie getrokken dat we in het omgevingsonderzoek gaan kijken of deze locatie geschikt is. We hebben in dat locatie-onderzoek ook aangegeven - zonder precies te zijn over welke locatie het ging - op welke gronden andere locaties zijn afgevallen. In die zin was het overzicht wel volstrekt helder. Geen van die zes locaties voldeed aan alle criteria. Dat staat er ook in. Alle locaties zijn op een aantal punten goed en op een aantal minder. Dit was om meerdere redenen - dat staat ook beargumenteerd - de beste die beschikbaar was.

01:48:07

Voorzitter: Ik zie de heer Bolle heel bedenkelijk... sluit dat aan, want de heer Sijbolts was eerder.

01:48:12

De heer Bolle: Dit gaat over dit punt. Eenendertig oktober 2017 is het plan van aanpak Skaeve Huse vastgesteld door het college. Dat staat in dat document. Ongeveer een jaar later is er een vooroverleg ingediend voor het tijdelijk bouwen van een Skaeve Huse op de locatie waar het nu uiteindelijk zou moeten komen. Vervolgens zegt de wethouder: "Nee, we zijn drie jaar lang heel erg bezig geweest om andere locaties ook te bekijken". Maar als ik bloot naar de feiten kijk, dit is het plan van aanpak. Het moet per se op gemeentelijke grond want anders kan het niet. Dat is één. Twee is dat er ongeveer een jaar later een vooroverleg ligt bij een gemeentelijke afdeling voor die specifieke locatie. Uit welk document of welke dingen moet ik dan halen dat er heel intensief gezocht is naar andere locaties? Dat kan dan toch niet.

01:49:12

De heer Van der Schaaf: Nee, dat is wat ik nu vertel en het staat ook in de samenvatting die we naar u en de bewoners hebben gestuurd. We hebben in die brief aangegeven dat we in de jaren daarvoor diverse locaties - en we hebben in het document ook precies aangegeven welke zes locaties - hebben bekeken. Op welke gronden we deze hebben bekeken en hoe we ze hebben afgewogen. Dat is wat we gedaan hebben. We beseften heel goed dat de omwonenden met allemaal vragen zouden komen. Maar we hebben gezegd - en daarin zijn we ook heel eerlijk geweest en dat stond er ook in - dat de locatie in Harkstede op een aantal punten niet voor honderd procent voldoet aan de vooraf gestelde criteria. Dat gold voor geen enkele locatie. Vervolgens hebben we gezegd dat we met het omgevingsonderzoek in beeld willen brengen wat alle voors en tegens van die locaties zijn. Welke risico's er in de omgeving zijn en pas dan nemen we een definitieve afweging.

01:50:09

De heer Van der Schaaf: Dat is de overweging die we hebben genomen. U kunt daarin een andere afweging maken dan het college, maar dat hebben wij gedaan. Na het omgevingsonderzoek hebben wij - op basis daarvan - een keuze gemaakt om wel of niet door te gaan met deze locatie. Ik kom zo nog even terug op de start van het locatie-onderzoek en hoe dat...

01:50:31

Voorzitter: Er zijn eerst nog twee vragen. Nog wel drie zelfs. De heer Sijbolts.

01:50:36

De heer Sijbolts: Voorzitter, dat sluit een beetje aan bij de opmerkingen van de heer Pechler en de heer Bolle. Want het college kiest nu voor een route van wensen en bedenkingen. Ik ga niet de hele gemeentewet citeren, maar dan is het college wel verplicht om de raad in positie te brengen om een juiste afweging te kunnen maken. Dus om alle informatie aan de raad te sturen. Dus vind het een beetje flauw en wat gepingpong dat de wethouder nu - als reactie op de heer Pechler - verwijst naar een brief uit 2017.

01:51:10

De heer Van der Schaaf: Zo was het niet bedoeld. Ik probeerde alleen maar even te schetsen hoelang wij hebben gezocht naar een locatie voor de Skaeve Huse. Deze wensen- en bedenkingenprocedure hebben wij volgens mij in goed overleg met de griffie en u afgesproken. Als u nog meer informatie wenst dan wat u van ons gekregen heeft, kunt u die krijgen. Geen enkel probleem. Er is geen enkele reden om daar geheimzinnig over te doen.

01:51:29

Voorzitter: De heer Boter.

01:51:30

De heer Boter: Ik kom even terug op mijn eerdere vraag aan mevrouw Jongman, want mevrouw Jongman zei - namens het college - dat er geen locatie door het college is aangewezen, terwijl WerkPro aangeeft dat er een betere geschikte locatie is. Er is draagvlak nodig van de omwonenden. En dan hoor ik de heer Van der Schaaf vertellen dat er uiteindelijk wel degelijk een keuze is gemaakt door het college. Dus dan heeft het college toch wel degelijk een locatie aangewezen, anders dan mogelijk andere partijen wilden.

01:51:57

De heer Van der Schaaf: Ik snap de misverstanden wel. Er zijn verschillende mensen die steeds vragen stellen over dit punt. Wat er in het document staat is op zich glashelder. Het onderzoek naar geschikte locaties, hebben wij gezamenlijk gedaan met alle partijen. Dat hebben we echt niet alleen als college gedaan. We hebben dat gezamenlijk destijds beoordeeld. De locatie waar mevrouw Bouwsma het over had is één van de locaties - u kan in het document zien welke locatie dat is en dacht even uit mijn hoofd locatie één in het noordwesten van de stad - die op een aantal punten beter scoorde dan de locatie in Harkstede. Op een aantal essentiële punten was deze ook gelijkwaardig. Had bijvoorbeeld ook dezelfde nadelen, zoals het feit dat er vlak bij een fietspad ligt waar ook veel kinderen langfietsen. Dus in die zin zal het niet anders zijn. Maar het was minder dicht bij de bebouwing - dat was een voordeel - en de afstand tot het winkelcentrum was ook kleiner.

01:52:49

De heer Van der Schaaf: Maar de kosten - en dat was ook één van die criteria - om die locatie geschikt te maken, waren dermate hoog. We hebben het dan over enorme huurbedragen vanwege de aanwezigheid van historische boerderijen op die locatie. Ook enorme verbouwingkosten. Dus deze locatie bracht hoge lasten met zich mee wat het onmogelijk maakte. Dat is de reden geweest waarom die locatie is afgefallen. Dat staat ook in dat document en kan u nalezen. Dat is de locatie die mevrouw Bouwsma bedoelde.

01:53:22

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:53:23

Mevrouw Blauw: Toch nog even daarover. Ik denk dat het echt een discussie is over geschikt en beschikbaar. Door alles waar we het hierover hebben, gelezen hebben en de emotie erachter, kan u ons niet overtuigen dat het een geschikte locatie is. Het is geen discussie meer. Het college wil doordrukken dat er geen andere locatie beschikbaar is. Dat kan toch niet. Alles wat hier staat en alles wat we hier gelezen hebben, gaat alleen maar over 'er is niets anders beschikbaar. Dat is niet een geschikte locatie'. Je kan dit nooit zo doordrukken.

01:54:08

De heer Van der Schaaf: Voorzitter, wij proberen niks door te drukken. Het is aan uw raad - en daarom hebben we ook die procedure neergelegd - om daar een afweging te maken. Ik ben het met u eens dat we - met de kennis die we nu hebben - geen andere locatie kunnen vinden - op basis van die criteria - die geschikter en beschikbaar was. Er was er maar één. We hebben ook aangegeven dat als blijkt uit dit onderzoek dat deze locatie niet geschikt is, dit niet doorgaat. We hebben dan wel een probleem. Dat is vanmiddag ook aan de orde gekomen. We hebben daarin echt een afweging gemaakt. U kunt daar een andere afweging in maken. Dat mag. Ik kom ook nog even...

01:54:45

Voorzitter: De heer Dijk. Tot slot.

01:54:47

De heer Dijk: Voorzitter, een hele korte vraag.

01:54:48

Voorzitter: Dan ga ik u vragen om uw betoog voort te zetten.

01:54:50

De heer Dijk: Een hele korte vraag. Heeft het college gezocht buiten de oude gemeentegrenzen van Groningen? Dus bijvoorbeeld in het gebied van Haren of Ten Boer. Het college zegt dat ze met alle partijen in gesprek is geweest, is ze dan ook in gesprek geweest met de regio en is er gezocht in de regio?

01:55:04

De heer Van der Schaaf: Nee, wij hebben ons in eerste instantie beperkt tot het grondgebied van de oude gemeente Groningen.

01:55:12

De heer Dijk: Voorzitter, dit heeft toch een regiofunctie. Met de maatschappelijke opvang zijn wij een centrumgemeente. Het is toch ongeveer de taak van de gemeente Groningen

om dit dan met de hele regio en alle gemeentes in de provincie te gaan bespreken. Het lijkt mij dan vrij voor de hand liggend - ik weet niet of dat aan mijn logica ligt - dat je dat bespreekt met name met de gemeentes waar de bevolkingsdichtheid, het aantal drukke fietspaden en doorgangs- en verbindingswegen voor trekkers, vrachtwagens en auto's een stuk kleiner is. Het is dan toch heel gek dat er alleen maar in de oude gemeentegrenzen van Groningen is gezocht.

01:55:45

De heer Van der Schaaf: Ik sluit niet uit dat we voor toekomstige vragen - want we hebben veel meer huisvesting nodig - naar andere gemeenten gaan kijken. Dit was een vraag die wij vanuit de regiotaak die wij hebben, op het bordje van de gemeente Groningen lag. Wij hebben dit natuurlijk met de regio besproken. Mochten er andere gemeenten zijn die deze woonvorm ook willen hebben, zijn wij niet diegenen die zeggen: "Dat kan niet". Ik ga nu even naar een andere punten die aan de orde zijn gekomen. Het ging net al even over de geschiktheid van de huidige locatie. Ik begrijp heel goed dat mensen andere conclusies uit het omgevingsonderzoek trekken dan het college. Het omgevingsonderzoek wijst op een aantal stevige risico's, maar geeft ook mogelijkheden aan om beheersmaatregelen te nemen. Dat is de afweging die wij ook hebben gemaakt. Zijn die beheersmaatregelen zodanig te nemen waardoor wij denken dat het toch op deze plek kan lukken? Wij zullen daarom een aantal beheersmaatregelen nemen die wat ons betreft randvoorwaardelijk zijn voor het slagen.

01:56:51

De heer Van der Schaaf: Ik begin met een aantal praktische en fysieke dingen, zoals meer verlichting bij de ingangen van het fietspad. De heer Visser vroeg ook naar de ingang van de locatie. Het is best een ruime locatie voor de hoeveelheid woningen, als het met Hilversum bijvoorbeeld vergelijkt. Er is ruimte om die ingang veel verder terug te leggen, waardoor de kans op een mogelijke terloopse en fysieke confrontatie tussen zowel de mensen van Skaeve Huse als de mensen die voorbijkomen, wordt verminderd. Mensen kunnen dan zien wat er gebeurt. Inclusief de verlichting. Dat kunnen we aanpassen. Die ruimte is er en gaan we ook doen en is wat ons betreft echt een voorwaarde. We gaan ervoor zorgen dat er - naast de begeleiding die er al is - in het begin zwaardere begeleiding is. Ook op de momenten dat de begeleider eens een keer een weekend weg is.

01:57:38

De heer Van der Schaaf: We gaan ook - deze wens kwam niet zozeer bij de omwonenden vandaan, maar is wel een antwoord van ons om ervoor te zorgen dat het uiteindelijk goed komt op die plek - langzaam starten met een aantal mensen. We gaan sowieso selecteren - dat is ook een kenmerk van Skaeve Huse - op mensen die daar op een geschikte manier kunnen wonen en waarbij de kans op overlast voor de omgeving zo klein mogelijk is. We gaan de huisjes op zo'n manier op het terrein neerzetten dat de afstand met de dichtstbijzijnde woning zo groot mogelijk is, zodat de kans op direct geluidsoverlast verder geminimaliseerd wordt. We willen ook een omgevingsmanager aanstellen. Dat zijn wat ons betreft maatregelen die noodzakelijk zijn om dit te doen slagen. Het belangrijkste is - dat zie ik ook als geen ander als het grootste risico en dat staat ook in het onderzoek - dat we erin willen slagen dat er tussen de omgeving en de bewoners van de Skaeve Huse iets van een vertrouwensband ontstaat. Een soort acceptatie.

01:58:47

De heer Van der Schaaf: We beseffen heel goed - ik kom zo nog op het proces - dat die situatie op dit moment ingewikkeld is. En dan druk ik mij nog voorzichtig uit. Toch zijn wij ervan overtuigd dat met deze maatregelen - maar ook op basis van de ervaringen die Skaeve Huse projecten elders in Nederland hebben - het vertrouwen tussen de omwonenden en de mensen die daar gaan wonen - inclusief de begeleiders - wel ontstaat. Dat is wat anders dan ik verwacht van de gemeente Groningen. Er is denk ik zoveel gebeurd, dat het er meer niet inzit. Het gaat erom dat er uiteindelijk een vertrouwensband ontstaat in die buurt: tussen de mensen die daar nu wonen in de omgeving van Harstede en verderop en de mensen die in het Skaeve Huse project wonen. Ik spreek mijn hoop hierover uit en het is mijn verwachting dat dit uiteindelijk gaat lukken, onder andere met de maatregelen die wij voorstellen. Dan het proces.

01:59:36

Voorzitter: Meneer Sijbolts, ik heb u even laten wachten. U had een interruptie?

01:59:40

De heer Sijbolts: Ja, voorzitter. Dat gaat over die beheersmaatregelen, want het kan zijn dat ik dat door al die pagina's niet heb gelezen. Maar zijn er dan vergelijkbare woonvormen waar deze voor aangekondigde beheersmaatregelen succesvol zijn toegepast? Dus dat ik op grond van feiten ook kan controleren dat wat u zegt ook gaat werken.

02:00:01

De heer Van der Schaaf: Ja, want vrijwel alle beheersmaatregelen zijn ontleend van Skaeve Huse projecten elders in het land. Elke Skaeve Huse locatie is uniek. Dat staat ook in het rapport en overal proberen we op basis van die ervaringen te leren. En dan nog: ook hier zullen we kijken wat nodig is en zullen we ook - dat heeft u ook van de zorgpartijen gehoord - ingrijpen als dingen anders lopen dan verwacht. Dan even over het proces, tot slot. Er zijn daarover een aantal stevige dingen door u gezegd en er zijn een aantal dingen die wij constateren. Er is gevraagd om een reflectie. Ik wil één ding vooraf zeggen en dat vind ik toch wel van belang: wat het college betreft is er geen spoor van twijfel over de professionaliteit, integriteit en zorgvuldigheid waarmee onze medewerkers dit proces gedaan hebben. Ik denk ook niet dat dat per se uw bedoeling is geweest en ook niet die van de bewoners. Binnen hun mogelijkheden hebben ze naar eer en geweten in de meeste gevallen zorgvuldig en professioneel gehandeld. Ik denk wel dat er in het proces een aantal dingen ingebakken zijn waarvan we moeten leren.

02:01:15

De heer Van der Schaaf: Om te beginnen - en dat is misschien wel de meest fundamentele en de heer Bosch zei dat vrij helder - is er het thema begrip over en weer en het gebrek aan empathie. Ik denk niet dat de medewerkers of de wethouders geen empathie hebben. Ik geloof ook niet dat het daaraan ligt. Waar ligt het dan wel aan? Vanaf het moment - dat moeten we echt leren en de heer Van der Meide zei daar ook iets over - dat je een proces start, een idee hebt voor een Skaeve Huse, en samen gaat kijken of het geschikt is en of we het geschikt kunnen maken, wij dan als organisatie - en daarmee ook onze medewerkers - in een stand gaan staan dat wij u daar graag willen bij helpen, terwijl bewoners op dat moment een hele andere beleving hebben. Die zien hoe een gemeente ongevraagd en zonder vooroverleg zegt: "Hier komt een Skaeve Huse project". En daar zijn ontzettend veel vragen

en onduidelijkheden over. Wat er op dat moment gebeurd is en fout ging - los van de dingen die er altijd spelen zoals een uitnodiging die in het begin te laat werd verstuurd, maar daarna zorgvuldiger - is dat er een enorme kloof ontstaat tussen wat bewoners op dat moment vragen van de gemeente en waar dat wij mee bezig zijn.

02:02:30

De heer Van der Schaaf: De bewoners willen weten waarom wij op deze locatie zijn gekomen. Onze primaire reactie was: "Daar hebben wij onderzoek naar gedaan. Wij willen het met u hebben over hoe geschikt deze locatie is". Dat zijn twee volstrekt verschillende werelden. Met name in het begin zijn die zo uit elkaar gaan lopen. Dat is mijn beeld bij het gesprek dat ik en onze medewerkers hebben gevoerd met de omwonenden: vanaf het begin zat er al een vrij stevige kloof in verwachtingen over en weer. Ik ben ervan overtuigd dat door het omgevingsonderzoek - wat op een heel zorgvuldige manier is gedaan en waar bewoners op een hele goede manier aan hebben meegewerkt - het proces veel beter is gegaan. We moeten daar als gemeente echt over nadenken - zeker ook met de opmerkingen die de heer Dijk daarover maakte - en dat je bij dit soort processen de plicht hebt om dit zo optimaal mogelijk te doen.

02:03:23

De heer Van der Schaaf: Natuurlijk worden er fouten gemaakt. Niemand vraagt honderd procent foutloosheid. Maar dit is een fundamentele vraag: hoe ga je om met zo'n participatievraagstuk waarbij de verwachtingen van de overheid en de bewoners zo uit elkaar lopen? We moeten ervan leren en dit op een andere manier aanpakken. Ik heb het antwoord niet. Bij de Barkmolenstraat liep het fout omdat de bewoners uit de krant moesten vernemen dat er een plan was. Hier hebben we iedereen keurig één voor één beantwoord. Dat hebben we hier niet fout gedaan, maar goed. Mijn beeld is dat het niet veel anders dan bij de Barkmolenstraat is gegaan. Daar hebben we weer van geleerd, maar er zijn andere punten waar het wat dat betreft weer mis is gegaan. Wat we ook moeten...

02:04:05

Voorzitter: De heer Boter.

02:04:05

De heer Boter: Ik heb aandacht geluisterd naar de wethouder over dit proces en ik hoor heel veel formele dingen, maar mijn oproep was - en misschien zou je dat met een derde moeten doen - om wat meer met elkaar te knuffelen. Dat bedoel ik vrij serieus. Niet dat je dat fysiek hoeft te doen, maar je moet wel oog hebben voor elkaars gevoelens zodat je op hetzelfde niveau aan dezelfde tafel kan zitten. Ik hoor aan de reflectie van de wethouder dat dat tot nu toe niet gelukt is. En dan gaan wij beheersmaatregelen nemen en dat is weer dezelfde uitstorting als het plan. Terwijl je juist samen met de omwonenden tot iets wil komen. Is er dan een mediator nodig of iemand dit dat proces wat lostrekt en tot dat gevoel komt.

02:04:48

De heer Van der Schaaf: Ik vind het mooi dat u dat zegt, want daar zit - denk ik wel - een deel van de oplossing in. Ik hoop dat ik met mijn opmerking over het totaal niet bij elkaar komen in het begin, heb kunnen duiden waar dat dan inzigt. Wat u dan knuffelen noemt - niet in letterlijke zin - is er dan niet bij omdat je een verschillende taal spreekt en verschillende verwachtingen hebt van zo'n proces, allebei met de beste bedoelingen. Wat kunnen we

hieruit leren voor toekomstige processen? Dat zijn twee dingen, A: we moeten dit soort processen echt sneller doen. Het heeft nu bijna een jaar geduurd. Ik heb van de omwonenden meegekregen dat het feit dat het zolang duurt en de angst die dit met zich meebrengt, een ramp op zich is. Ten tweede - en dat komt bij u in de buurt, zeg ik tot meneer Boter - hebben wij een ontzettend hoge inzet gevraagd van de bewoners om dit allemaal te volgen en te doen - naast het feit dat dit emotioneel loodzwaar is - qua tijd en inzet. Wij zullen bij dit soort processen moeten organiseren dat bewoners - op kosten van de gemeente maar op basis van eigen regie - een soort procesbegeleider of mediator kunnen inhuren.

02:06:00

De heer Van der Schaaf: Dat ze niet alleen maar afhankelijk zijn van de professionaliteit van de gemeente om dingen voor elkaar te krijgen. Wat ik zal zei: onze medewerkers hebben dat naar eer en geweten en met de hoogste professionaliteit gedaan. Op het moment dat er vanaf het begin al zo een afstand gecreëerd wordt tussen beide partijen - of er is, laat ik het maar zo zeggen, even los van waar het vandaan komt - kunnen wij wel zeggen: "We willen heel graag helpen. We willen graag met je locatiebezoek". Dat zijn dingen die we allemaal hebben aangeboden. Ik kan me heel goed voorstellen dat bewoners zeggen: "Wij willen dit plan helemaal niet en wij willen weten waarom jullie dit plan wel weten", en er dan vervolgens geen zin in hebben. Zo'n mediator/begeleidingspersoon zou daar ontzettend bij kunnen helpen. Ook voor het vervolg - mocht u hiermee instemmen - is zo'n omgevingsmanager/mediator een bittere noodzaak om überhaupt stappen te kunnen zetten. Dat ben ik met u eens.

02:06:48

Voorzitter: De heer Dijk.

02:06:49

De heer Dijk: Voorzitter, ik hoor dan de wethouder een soort begin van een beschouwing op eigen handelen geven. Ik hoor dan dat we moeten leren van wat er fout en mis is gegaan. Dan denk ik: het gaat om een tijdelijke locatie voor tien jaar. U zegt net zelf: "Ik hoop dat in die tijd de bewoners zich toch ergens kunnen gaan binden of in contact kunnen komen met de bewoners van Skaeve Huse". U zegt dan: "Ik verwacht niet dat u van deze bewoners het vertrouwen in de gemeente terug gaat krijgen". Ik vind dat nogal wat. Dat een wethouder zegt: "Ik verwacht niet meer dat deze mensen die in die wijde omgeving ervan wonen, het vertrouwen terug gaan hebben in de gemeente". Hun gemeente. Volgens mij is dat de reden voor u om te zeggen: "We gaan het niet doen. We gaan een andere locatie zoeken. We hebben niet eens in de regio gezocht". Ik vind het echt stuitend dat er niet in de regio is gezocht. Met uw eigen rederatie: "Ik verwacht niet dat de bewoners nog het vertrouwen in de gemeente gaan hebben", snap ik niet dat u zegt: "We gaan het toch doen voor tien jaar". Ongelofelijk!

02:07:56

De heer Van der Schaaf: Ik moet mijn woorden even nuanceren. Nee. Ik verwacht niet dat bewoners op korte termijn het vertrouwen gaan hebben in de gemeente in dit proces. Dat wil niet zeggen dat bewoners geen vertrouwen kunnen hebben in allerlei andere aspecten van de gemeente. Maar op dit punt, zo heb ik dat bedoelt. Het gaat er uiteindelijk om dat er

tussen de bewoners en de mensen die daar wonen een vertrouwen gaat ontstaan. In dit proces is er sprake van een enorme verwijdering, gaat dit op een tijdelijke plek wel lukken? Dat is de precies waarom - dat komt ook heel duidelijk naar voren in het omgevingsonderzoek - wij als college hier echt niet over één nacht ijs zijn gegaan. Op basis van dit rapport, hebben wij daar heel erg over nagedacht: moeten wij dit doorzetten of niet? De reden waarom wij gezegd hebben dat het toch kan - naast de technische inhoudelijke beleidsmaatregelen die we net hebben genoemd - is dat wij op basis van ervaringen elders in het land echt zien dat - op heel veel plekken zijn deze discussies gevoerd, soms met dezelfde heftigheid, soms nog heftiger en in elk proces zijn er weer verschillende dingen niet goed gegaan, overal is dat gebeurd bij de Skaeve Huse projecten - na een tijdje de omwonenden - die grote problemen hadden - toch met de mensen die in een Skaeve Huse wonen, een vertrouwensrelatie hebben opgebouwd.

02:09:11

De heer Van der Schaaf: Dat heeft voor ons de doorslag gegeven waarom wij denken dat we met de maatregelen die we hebben, dit er door kan. Natuurlijk hadden we ook de afweging kunnen maken om het niet te doen. Maar het gaat uiteindelijk om twee dingen: het belang van de mensen voor wie we dit doen - de bewoners van een Skaeve Huse - staat nog steeds voorop. Als wij op basis van ervaringen elders de overtuiging hebben dat het hier kan, vind ik dat we het om die reden toch moeten doen.

02:09:40

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie nog allerlei vingers omhooggaan, maar het is half acht. Ik weet dat een aantal mensen nog weer elders heen moeten. Ikzelf en de wethouder ook. Ja, die kunnen inderdaad nog wel even wachten. Ik wil even bij de wethouder checken of hij nog vragen heeft die per se nu beantwoord moet worden en of dat ook schriftelijk zou kunnen. En ik wil ook even bij u kijken of u nog onbeantwoorde vragen hebt die nu echt gesteld moeten worden voordat u uw positie kunt bepalen. Mevrouw Menger.

02:10:27

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Nogmaals, ik hoor nog steeds niet van de wethouder...

02:10:32

Voorzitter: Nee, het is niet de bedoeling dat u alsnog een vraag aan de wethouder stelt. Ik ben eventjes een ordepunt aan het pakken.

02:10:40

Mevrouw Menger: Maar wat ik in mijn woordvoering naar voren probeerde te brengen en wat ik wel graag beantwoord zou willen zien, is niet beantwoord. Bent u het met ons eens dat u grote steken heeft laten vallen in het hele proces en dat u tenminste een stap naar voren zou moeten zetten om dat te erkennen en aangegeven dat u het gevoel van ongenoegen en verontwaardiging begrijpt bij de omwonenden? Ik heb dat niet van gehoord.

02:11:20

Voorzitter: Dit is even een punt van orde. Ik kijk even of er nog andere dringende vragen zijn die op beantwoording wachten. De heer Boter.

02:11:27

De heer Boter: Ik had het over het vertrouwen en de reflectie. Daarop heb ik een heel betoog van wethouder Van der Schaaf gehoord. Dank daarvoor. Maar de andere vragen die ik had over het herstel van vertrouwen, heb ik helemaal geen antwoord op gekregen. Daar kan ik ook de vervolgvraag niet op stellen. Ik weet niet op welke manier deze vragen nog beantwoord kunnen worden. Als ordevoorstel.

02:11:46

Voorzitter: Welke vraag was dat, vraagt de wethouder.

02:11:48

De heer Boter: Dat had ermee te maken hoe de leidraad gevolgd is. Uiteindelijk is de participatieleidraad niet gevolgd. Het vertrouwen is er niet en dat is nu opgestapeld. De heer Dijk heeft daar al wat over gegeven. De vervolgvraag die daarachter ligt: als je nu nog een keer constateert voor de zoveelste keer dat het fout gaat, kun je ook zeggen "We doen het niet" en dan gaan we het volgende keer goed doen. Een beetje die bedoeling van de vraag.

02:12:08

Voorzitter: Dat begrijp ik. Zijn er nog meer van die vragen waar nog niet op is gereageerd? De heer Sijbolts.

02:12:16

De heer Sijbolts: Voorzitter, dat sluit aan bij de heer Boter in algemenere zin ook, want op pagina achtentachtig komt Breuer IntraVal wel met een conclusie en ik vraag me af of het betoog van het college ertoe leidt dat de bewoners en het college dichter bij elkaar komen waardoor de beoogde zorgdoelstellingen voor de doelgroep wel behaald kan worden? Ik weet niet of het college die zinsnede kent. Daar kunnen we het later nog over hebben, maar dit baart me wel zorgen.

02:12:43

Voorzitter: De heer Bolle.

02:12:44

De heer Sijbolts: Dit is eigenlijk een nieuwe vraag niet gesteld heb, maar wel naar boven kwam. Moeten we die criteria niet aanpassen die we nu in dat oude plan van aanpak hadden? Moeten we niet die criteria nog een keer tegen het licht houden, kijkend naar dit proces en uitkomst?

02:12:59

Voorzitter: Bedoelt u de criteria in de leidraad of voor de locatiekeuze?

02:13:02

De heer Bolle: Nee, het plan van aanpak voor Skaeve Huse wat het locatie-onderzoek dan nu schijnt te zijn. Waar die vijf of zes punten in staan, waaronder dat het gemeentelijke grond moet zijn en nog wat anderen. Moeten we dat niet een keer herijken?

02:13:18

Voorzitter: Helder. Dat zijn vragen die nog om een antwoord vragen. Kan ik de wethouder vragen om daar in vijf minuten op te reageren en dan gaan we kijken of we het daarbij kunnen laten?

02:13:32

De heer Van der Schaaf: Om te beginnen met de laatste vraag van de heer Bolle. Het plan van aanpak heeft geleid tot deze locatiekeuze. Mocht het doorgaan dan denk ik dat het op basis van deze ervaringen - mocht er een tweede Skaeve Huse komen in Groningen of elders in de regio - zeker verstandig zou zijn om het plan van aanpak te herijken. Ik kan daar alleen maar ja op zeggen. Dat is altijd goed om te doen. Twee: het punt van de leidraad. De kern van mijn betoog en mijn stelling is - misschien bent u dat niet met mij eens - dat als je naar de leidraad kijkt, we technisch gezien alle stappen hebben gevolgd. Blijkbaar is dit nog niet voldoende om een goede start te maken van zo'n proces. Dit vraagt om een veel diepere analyse en keuze: als je zo'n proces ingaat, is dan de standaard leidraad wel de beste oplossing? Dat zegt dan misschien nog wel iets meer over de leidraad dan over of we het hier wel of niet goed hebben gedaan. Je trekt daar ook al een conclusie uit, namelijk dat we in het geval van dit soort zware processen we een mediator of begeleider moeten organiseren. Dat heeft u zelf ook voorgesteld.

02:14:50

De heer Van der Schaaf: De vraag van mevrouw Menger is een beetje de centrale vraag. U heeft onvoldoende gehoord dat het college erkent dat er fouten zijn gemaakt. Ik vind het heel lastig om daar zo hard op te antwoorden. Als je naar het proces kijkt, vind ik dat wij heel veel dingen wel goed hebben gedaan. Ik denk dat ik de medewerkers onrecht zou doen, door te zeggen dat zij gigantisch grote fouten hebben gemaakt. Ik heb net heel duidelijk aangegeven wat er bij de start van het proces tot die grote verwijdering heeft geleid. Daarvan kun je erkennen - en daar moeten we van leren - dat we sommige dingen echt heel anders hadden moeten doen, nog even los van het feit hoe dat bij de omwonenden overkomt. We beseffen heel goed onze fundamentele keuze als we als gemeente zeggen: "Hier komt een woonvorm, waar je heel vragen over hebt, naast je huis", en dat dit angstgevoelens en ongenoegen kan leiden. Ik ben ervan overtuigd - en dan kom ik even terug op het punt waar ik het met meneer Dijk over had - dat we met de maatregelen die we hier nemen, de omgevingsmanager die we daar gaan aanstellen en met de ervaringen elders in Nederland, het ook hier in Harkstede uiteindelijk goed gaat komen.

02:16:13

Voorzitter: Dat is de reactie van het college. Hebt u genoeg gehoord om uw positie te bepalen voor zover u dat al niet gedaan had, want ik geloof dat dat ook in hoge mate het geval was. Hebt u een dringende vraag die...

02:16:28

Mevrouw Blauw: [onhoorbaar]

02:16:33

Voorzitter: Ja, maar u hebt uw mening helder meerdere malen verwoord.

02:16:40

De heer Dijk: Voorzitter, ik had al in mijn woordvoering aangekondigd dat wij bij de raad met een motie komen. Ik heb nu ook andere partijen gehoord. Ik heb met een aantal partijen nog niet echt het debat goed kunnen voeren. Dus ik zou het ook graag als een discussiestuk op de raad willen, omdat ik niet in een situatie terecht wil komen waarin dat we maar één minuut over de motie mogen kletsen met elkaar. Dus dan weet u dat.

02:17:03

Voorzitter: Ik zie wel meerdere moties aankomen. U hebt daar met het presidium afspraken over gemaakt.

02:17:10

De heer Pechler: Voorzitter, ik wil u graag danken dat - ondanks de discussies vanmiddag - we toch drie kwartier mochten uitlopen, want daardoor heb ik wel het idee dat we het nu redelijk goed hebben kunnen doen.

02:17:20

Voorzitter: Dank u wel. Dan sluiten we hiermee de discussie. Ik raad u aan als u moties indient die tijdig in te dienen zodat er nog overleg over kan plaatsvinden anders zitten we straks met twaalf verschillende moties.

02:17:31

De heer Van der Meide: We sluiten de discussie niet. Die gaan we voortzetten in de raad.

02:17:36

Voorzitter: We gaan in de raad vooral niet zitten herhalen, maar discussiëren over de moties. Daar zal ruim de tijd voor zijn.

02:17:44

De heer Visser: Even voor alle scherppte: is het nu motie vreemd of maken we er een discussie agendapunt van?

02:17:53

Voorzitter: Nee, we gaan die discussie hier niet over voeren. Daar zijn afspraken over gemaakt in het presidium en daar verwijs ik naar. Het is een collegebrief en dat betekent technisch gezien dat het bij motie vreemd komt. Maar moties zullen daar in samenhang besproken kunnen worden. U hebt daar een memo over gehad van de griffie. Ik zou zeggen: "Zoek die nog even op". Ik wens u een fijne avond verder.